

Kadernota 2026

Inhoudsopgave

Kadernota 2026

1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting	3
3.	Financieel totaaloverzicht.....	4
4.	Draaiknoppen Asten in balans (totaaloverzicht)	6
5.	Voorstel college inzet draaiknoppen	7
6.	Ontwikkelingen.....	8
7.	Wensen.....	10
8.	Incidenteel / Reserve Eenmalige Bestedingen (REB).....	11
9.	Uitgangspunten Begroting 2026-2029	13
10.	Lokale lastendruk.....	13
	Programmaplan	15
	Programma 1 Bestuur en Veiligheid	16
	Programma 2 Ruimtelijk Domein	20
	Programma 3 Sociaal Domein	26
	Programma 4 Financiën, Control en Economie	34
	Bijlage.....	39

1. Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2026 die samen met het opleverdocument *Resultaat Asten in balans* hoort bij het raadsvoorstel *Kadernota 2026*. Het raadsvoorstel bevat het door het college geformuleerde voorstel aan de gemeenteraad.

Deze kadernota laat de financiële opgave van de gemeente zien en bevat integraal, in de programma's, alle toelichtingen bij de voorstellen die het college doet.

Het bijbehorende opleverdocument bevat de verantwoording en de resultaten van het proces Asten in balans, met daarin de financiële voorstellen (draaiknoppen) om de meerjarenbegroting 2026-2029 van de gemeente Asten weer sluitend te kunnen krijgen.

De raad kan andere keuzes maken t.o.v. het collegevoorstel qua inzet van draaiknoppen, wensen en ontwikkelingen. Dit vraagt dan om antwoord op de financiële dekking hiervan. Op die manier blijft de meerjarenbegroting sluitend.

Leeswijzer Kadernota 2026

In hoofdstuk 3 vindt u het financieel totaaloverzicht. Dit is de samenvatting van ontwikkelingen (hoofdstuk 6), wensen (hoofdstuk 7) en de door het college voorgestelde inzet van de draaiknoppen (hoofdstuk 5). Met deze inzet wordt de meerjarenbegroting 2026-2029 weer sluitend.

Het totaaloverzicht van alle draaiknoppen vindt u in hoofdstuk 4.

2. Samenvatting

De Kadernota 2026 is opgesteld in een periode van tijdelijke financiële verlichting, maar met blijvende structurele onzekerheden. De Voorjaarsnota van het Rijk stelt € 3 miljard extra beschikbaar voor de jaren 2025–2027. Deze middelen zijn bedoeld om de daling in het gemeentefonds vanaf 2026 deels op te vangen en stijgende jeugdzorgkosten te dempen. De invoering van de Hervormingsagenda Jeugd is uitgesteld tot 2028, inclusief de daarbij behorende besparingen.

Vanaf 2028 krijgen gemeenten te maken met een structurele taakstelling op de jeugdzorg. Tegenvallers door te weinig compensatie voor inflatie vergroten het risico op financiële tekorten. Hogere accresbijstellingen zijn vooral nodig om loon- en prijsontwikkelingen te dekken.

Ook de gemeente Asten krijgt fors minder geld van het Rijk vanaf 2026. Er is weliswaar voor 2026 en 2027 extra geld beschikbaar gesteld maar daarmee zijn wij echter nog niet uit de problemen. Het aanvankelijke tekort van 2,9 miljoen in 2026 loopt in 2029 af naar 2,6 miljoen. Op basis van een eerste prognose verwachten we in 2026 en 2027 ruim € 1,1 miljoen extra van het Rijk. Er is geen ruimte voor nieuwe wensen. Ook zijn nog niet alle ontwikkelingen meegeteld. Er blijft dus een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijk keuzes zijn onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn.

De tijdelijke ademruimte benutten we voor het uitwerken van strategische- en toekomstbestendige keuzes. We doen er verstandig aan te investeren in houdbare oplossingen binnen het sociaal domein en tegelijk te anticiperen op opgaven rond duurzame woningbouw, klimaatadaptatie, energievoorziening, en demografische trends.

De financiële context vraagt om meer dan technische doorrekeningen: het vraagt om scherpe politieke afwegingen. Waar zetten we op in? Wat stellen we uit? En waar leggen we de grens?

De Kadernota 2026 is daarmee niet alleen een financieel document, maar ook een richtinggevend instrument in onzekere tijden. Alleen door nú strategisch te handelen, kunnen we onze brede maatschappelijke opgaven ook op lange termijn blijven vervullen.

Om die reden doorlopen we samen mét elkaar, geheel conform de uitgangspunten van het Astens manifest en onze Toekomstagenda Asten 2030, het proces Asten in balans.

Dit proces is gestart direct na vaststelling van de begroting 2025 met de volgende opdracht.

Als college van B&W en management van de gemeente Asten willen wij met en voor de raad een strategisch proces 'Asten in balans' uitvoeren zodat de Raad bij de behandeling van de Begroting 2026-2029 inhoudelijk en financieel de meerjarenbegroting 2026-2029 sluitend kan maken.

We zijn onze inwoners, ondernemers, verenigingen, professionele partners, verbonden partijen, en onze eigen organisatie en bestuur dankbaar voor de tijd en energie die is gegeven om de resultaten van Asten in balans te kunnen verwerken in de Kadernota 2026.

3. Financieel totaaloverzicht

De basis voor deze kadernota is de meerjarenbegroting uit de begroting 2025. Na vaststelling van de begroting 2025 in november 2024 zijn er diverse ontwikkelingen geweest. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in de tussentijdse rapportage voorjaar 2025. Daarnaast zijn de financiële consequenties van de decembercirculaire 2024 meegenomen en is er een inschatting gemaakt van de financiële consequenties van de voorjaarsnota van het Rijk.

Dit resulteert in een aangepaste meerjarenbegroting. De ontwikkelingen en nieuwe wensen met consequenties vanaf 2026 zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Er blijven (regionale) ontwikkelingen en nieuwe wensen die nog algemeen / P.M. zijn benoemd en dus nog niet financieel vertaald zijn in de huidige meerjarenbegroting. En er liggen nog veel wensen op de plank. Gezien de financiële opgave zijn we als vanzelfsprekend zeer terughoudend geweest met nieuwe wensen vanwege de financiële opgave die de gemeente Asten heeft.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenbegroting 2025	-2.891.823	-2.795.012	-2.661.838	
Amendementen begroting 2025	-56.140	-56.140	-56.140	
Meerjarenbegroting 2025	-2.947.963	-2.851.152	-2.717.978	-2.523.269
Decembercirculaire 2024	183.000	236.000	287.000	366.000
Prognose meicirculaire (voorjaarsnota Rijk)	1.159.170	1.181.018	-71.956	-39.956
Stelpost Jeugd			300.000	300.000
Tussentijdse rapportage voorjaar 2025	-282.487	-334.029	-361.017	-361.017
Geactualiseerde stand meerjarenbegroting	-1.888.280	-1.768.163	-2.563.951	-2.258.242
Kadernota 2026				
Ontwikkelingen	-199.322	-260.090	-250.092	-300.349
Nieuwe wensen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Stand Kadernota 2026	-2.087.602	-2.028.253	-2.814.043	-2.558.591
Inzet draaiknoppen (voorstel college)	2.353.500	2.463.500	2.763.500	2.763.500

Kadernota 2026 na inzet draaiknoppen	264.898	435.247	-50.543	204.909
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Excl. Ontwikkelingen en wensen die P.M. zijn benoemd / nog op de plank liggen.

Voorjaarsnota Rijk - Meicirculaire 2025

De meicirculaire 2025 is nog niet vertaald in de financiële samenvatting. Wel is de prognose van de meicirculaire opgenomen.

De definitieve consequenties van de meicirculaire 2025 worden later via een aparte memo toegestuurd.

Stelpost Jeugd

Er worden extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor Jeugd.

Echter neemt het Rijk vanaf 2028 een financieel voorschot op nog te nemen maatregelen om het jeugdzorgstelsel te beheersen door een uitname uit het gemeentefonds te doen voor:

- Sturen op trajectduur jeugdzorg (€ 68 miljoen);
- Eigen bijdrage jeugdzorg (€ 260 miljoen).

De provincie gaat akkoord met het opnemen van deze stelpost in de begroting omdat aannemelijk is dat het realiseren van deze uitwerking en wetgeving onder de verantwoordelijkheid van het Rijk valt (stelpost € 300.000,= voor Asten).

Herijking en onderhoud gemeentefonds

Het berekende voordeel voor Asten van de herijking gemeentefonds is € 134,= per inwoner. Dit is echter afgetopt naar maximaal € 37,50 per inwoner. De aftopping leidt ertoe dat de algemene uitkering voor Asten structureel wordt gekort met € 1,6 miljoen. In 2025 volgt een evaluatie van het nieuwe verdeelmodel. Hopelijk wordt dan ook duidelijk hoe wordt omgegaan met deze korting. De verwachting is dat in 2027 een volgende stap gezet zal worden met betrekking tot het ingroeipad.

Opdracht Asten in balans

Gedurende de uitvoering van het plan van aanpak Asten in balans is er vanuit het Rijk enige compensatie ontvangen (zie prognose meicirculaire). Deze verlicht de opgave in 2026 en 2027 maar niet vanaf 2028 en verder.

Vanuit de provinciale regels kan de gemeente gaan voor het sluitend maken van het eerste begrotingsjaar (2026) of voor het sluitend maken van het laatste begrotingsjaar (2029) en daarmee meerjarig.

Overeind staat dat de begroting uiteindelijk duurzaam positief moet zijn. De uitkomsten van het gelopen proces Asten in balans en de geformuleerde draaiknoppen hieruit geven de handelingsperspectieven om dat te doen conform de gegeven opdracht uit het plan van aanpak Asten in balans.

Meerjarenbegroting 2026-2029 (voorstel college)

Met het voorkeursscenario vanuit het college zoals toegelicht in het volgende hoofdstuk ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

De meerjarenbegroting 2026-2029 laat in 2026 een resultaat zien van € 265.000,= positief. Ook de meerjarenbegroting is sluitend met een positief resultaat van € 206.000,= in 2029.

Wat vragen we van de raad?

Normaliter vragen we de raad om bij de kadernota haar wensen en bedenkingen te uiten over de kadernota in zijn geheel maar ook over de prioritering van de ontwikkelingen / nieuwe wensen en dekkingsmogelijkheden. De kadernota van 2026 is anders omdat we de raad extra om een concreet besluit vragen welke draaiknoppen ze in wil zetten. Volgt ze het voorstel van het college hierin of zet ze draaiknoppen anders in. Met dat besluit van 1 juli 2025 stelt het college vervolgens de begroting 2026-2029 op waarover de raad in november 2025 besluit.

4. Draaiknoppen Asten in balans (totaaloverzicht)

De volgende draaiknoppen laten het handelingsperspectief zien voor de raad om de begroting weer duurzaam positief te maken in Asten. De nummering van de draaiknoppen komt overeen met het opleverdocument Resultaat Asten in Balans.

De toelichting per draaiknop zit in het programmaplan per programma.

	Nr.	Draaiknoppen	2026	2027	2028	2029
		Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1.8	1	Bedrijfsvoering	100.000	200.000	300.000	300.000
1.9	2	Openingstijden gemeentehuis	10.000	10.000	10.000	10.000
1.10	3	Formatie wethouders	0	70.000	70.000	70.000
1.11	4	Aanvragen subsidies	0	NTB	NTB	NTB
		Programma 2 Ruimtelijk Domein				
2.6	5	Bestaande samenwerkingen	0	50.000	50.000	50.000
2.7	6	Betaald parkeren	0	150.000	150.000	150.000
2.8	7	Inzet klimaat	100.000	100.000	100.000	100.000
2.9	8	Kostendekkendheid leges	50.000	50.000	50.000	50.000
2.10	9	Uitstraling buitenruimte	0	30.000	30.000	30.000
2.11	10	Minder onderhoud buitenruimte	0	30.000	30.000	30.000
2.12	11	Aanpak Loverveld	8.000	8.000	8.000	8.000
2.13	12	Bijdrage molen	0	20.000	20.000	20.000
2.14	13	Verhogen afvalstoffenheffing	75.000	75.000	75.000	75.000
2.15	14	Temporiseren projecten	200.000	200.000	200.000	200.000
		Programma 3 Sociaal Domein				
3.5	15	Beaard en beiaardier	0	20.000	20.000	20.000
3.6	16	Indexering samenwerkingspartners	0	40.000	40.000	40.000
3.7	17	Inkomensafhankelijke Wmo	0	96.000	96.000	96.000
3.8	18	Gezins- en jongerencoaches	0	80.000	80.000	80.000
3.9	19	Leerlingenvervoer	0	10.000	10.000	10.000
3.10	20	Subsidies verenigingen	0	30.000	30.000	30.000
3.11	21	Afbouw voorzieningen	0	50.000	50.000	50.000
3.12	22	Gebruik Wmo	0	NTB	NTB	NTB
3.13	23	Kosten jeugdhulp	0	NTB	NTB	NTB
3.14	24	Collectief zorgaanbod	0	NTB	NTB	NTB
3.15	25	Sluiting zwembad	0	507.000	507.000	507.000

	Nr.	Draaiknoppen	2026	2027	2028	2029
		Programma 4 Financiën, Control en Economie				
4.3	26	Afschrijvingstermijnen	181.000	186.000	186.000	186.000
4.4	27	Planmatiger investeren	300.000	0	0	0
4.5	28	Algemene reserve	772.000	P.M.	P.M.	P.M.
4.6	29	OZB niet-woningen	616.000	616.000	616.000	616.000
4.7	30	OZB woningen	848.000	848.000	848.000	848.000
4.8	31	Verblijfsbelasting truckparking	25.000	25.000	25.000	25.000
4.9	32	Verblijfsbelasting	47.500	47.500	47.500	47.500
4.10	33	Efficiency samenwerkingspartners	0	NTB	NTB	NTB
		Saldo draaiknoppen	3.332.500	3.548.500	3.648.500	3.648.500

5. Voorstel college inzet draaiknoppen

Er zijn diverse draaiknoppen uitgewerkt die inzicht geven in de handelingsperspectieven die er zijn om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Het college stelt de inzet van onderstaande draaiknoppen voor.

	Nr.	Draaiknoppen voorstel college	2026	2027	2028	2029
		Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1.8	1	Bedrijfsvoering	100.000	200.000	300.000	300.000
1.9	2	Openingstijden gemeentehuis	10.000	10.000	10.000	10.000
1.11	4	Aanvragen subsidies	0	NTB	NTB	NTB
		Programma 2 Ruimtelijk Domein				
2.6	5	Bestaande samenwerkingen	0	50.000	50.000	50.000
2.8	7	Inzet klimaat	100.000	100.000	100.000	100.000
2.9	8	Kostendekkendheid leges	50.000	50.000	50.000	50.000
2.14	13	Verhogen afvalstoffenheffing	75.000	75.000	75.000	75.000
2.15	14	Temporiseren projecten	0	0	200.000	200.000
		Programma 3 Sociaal Domein				
3.6	16	Indexering samenwerkingspartners	0	40.000	40.000	40.000
3.7	17	Inkomensafhankelijke Wmo	0	96.000	96.000	96.000
3.8	18	Gezins- en jongerencoaches	0	80.000	80.000	80.000
3.9	19	Leerlingenvervoer	0	10.000	10.000	10.000
3.10	20	Subsidies verenigingen	0	30.000	30.000	30.000
3.12	22	Gebruik Wmo	0	NTB	NTB	NTB
3.14	24	Collectief zorgaanbod	0	NTB	NTB	NTB
		Programma 4 Financiën, Control en Economie				
4.3	26	Afschrijvingstermijnen	181.000	186.000	186.000	186.000
4.4	27	Planmatiger investeren	300.000	0	0	0
4.6	29	OZB niet-woningen	616.000	616.000	616.000	616.000
4.7	30	OZB woningen	848.000	848.000	848.000	848.000
4.8	31	Verblijfsbelasting truckparking	25.000	25.000	25.000	25.000
4.9	32	Verblijfsbelasting	47.500	47.500	47.500	47.500
4.10	33	Efficiency samenwerkingspartners	0	NTB	NTB	NTB
		Saldo draaiknoppen	2.352.500	2.463.500	2.763.500	2.763.500

Het college kiest hiervoor om de volgende redenen:

1) *Met dit voorstel van het college van B&W is de meerjarenbegroting 2026-2029 sluitend*
Het tekort bedraagt € 2,1 miljoen (2026 en 2027) en tussen de € 2,6 – 2,8 miljoen (2028 en 2029) en zonder inzet van draaiknoppen is het niet mogelijk een positief sluitende begroting op te leveren.

2) *Het voorstel van het college houdt rekening met de rode draad uit het gelopen proces van Asten in balans*

Op basis van alle inbreng en reacties valt een rode draad te herkennen:

- ✓ Asten, Heusden en Ommel kennen een grote saamhorigheid, een actief verenigingsleven, inwoners zijn er voor elkaar. Dit wil iedereen graag behouden;
- ✓ Asten is een veilige gemeente en dat dient het te blijven;
- ✓ Inwoners streven naar behoud van vitale dorpskernen;
- ✓ Inwoners zijn bereid meer zelf te doen, hetgeen eventueel gestimuleerd zou kunnen worden met buurtbudgetten o.i.d.;
- ✓ Het ontdebellen van taken wordt gezien als een logische efficiency maatregel;
- ✓ Minder tot geen maatwerk GR-en (van bepaalde taken samen doen tot en met vergaande samenwerking) doet geen afbreuk aan de eigenheid van Asten.

3) *Het voorstel van het college houdt rekening met de lange termijn, met de maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities en met een evenredige verdeling van 'de last' over de diverse belanghebbenden.*

De raad heeft bij de thema avonden benadrukt om de focus te houden op de lange termijn. Breek niet af wat niet meer te herstellen is. Houd de maatschappelijke opgaven in beeld en neem gericht maatregelen. Draaiknoppen inzetten heeft impact op alle belanghebbenden, inwoners, ondernemers, verenigingen, professionele partners, verbonden partijen, en onze eigen organisatie en bestuur. We vragen van iedereen een bijdrage.

4) *Door meer draaiknoppen in te zetten dan het tekort is ontstaat er ook financiële ruimte voor wensen en overige ontwikkelingen.*

Alle wensen (er is terughoudend omgegaan met wensen formuleren) liggen op de plank en zijn niet meegerekend in de Kadernota 2026. Dit geldt ook voor een aantal ontwikkelingen zoals deze zijn verwoord in hoofdstuk 6. Door meer draaiknoppen in te zetten dan exact nodig is om boven nul uit te komen ontstaat ook (weer) ruimte voor deze wensen en ontwikkelingen. Ook hier komt het aan op het maken van keuzes.

6. Ontwikkelingen

Ontwikkelingen opgenomen in begroting (structureel)

Ontwikkelingen (- is een nadeel, + is een voordeel)	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
1.1 Lagere inkomsten kermis	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
1.2 Verbonden partijen	5.051	-5.107	15.391	-34.866
1.3 Hogere legesopbrengsten als gevolg van stijging aantal huwelijken	20.000	20.000	20.000	20.000

1.4 Hogere vergoeding door stijging aantal MOR-meldingen	2.000	2.000	2.000	2.000
1.5 ICT informatisering	-49.840	-74.840	-89.840	-89.840
1.6 UDAS voertuigen	-13.125	-13.125	-13.125	-13.125
1.7 Nieuwe CAO gemeenten 2025-2027	-198.280	-198.280	-198.280	-198.280
Programma 2 Ruimtelijk domein				
2.1 Verhoging krediet Loverbosch school	0	-25.610	-25.610	-25.610
2.2 Bijstelling MJOP Sportcomplex de Schop	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
2.3 Actualisatie MJOP sportparken	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
2.4 Inspecties en onderhoud civieltechnische Kunstwerken	-11.928	-11.928	-11.928	-11.928
2.5 Verhogen inkomsten anterieure overeenkomsten	100.000	100.000	100.000	100.000
Programma 3 Sociaal domein				
3.1 Zorgkosten Wmo en Jeugd	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3.2 Hervormingsagenda Jeugd	0	0	P.M.	P.M.
3.3 GR vorming Een 10 voor de Jeugd	-23.200	-23.200	-23.200	--23.200
3.4 Toezicht en handhaving kinderopvang	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Programma 4 Financiën, control en economie				
4.1 Opschonen – heroverwegen kredieten	65.000	65.000	65.000	65.000
4.2 Professionaliseringsacties 1 loket (website, opstellen uitgifteprotocol)	-5.000	-5.000	-500	-500
Saldo Ontwikkelingen	-199.322	-260.090	-250.092	-300.349

Ontwikkelingen niet opgenomen in begroting

De volgende ontwikkelingen zien we de komende jaren op ons af komen maar zijn nog niet (volledig) financieel vertaald in onze meerjarenbegroting.

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Doorontwikkeling van onze organisatie en verbonden partijen op het gebied van informatisering t.b.v. verdere ontwikkeling van onze dienstverlening en bedrijfsvoering.

Programma 2 Ruimtelijk domein

Asten zet volop in op haar ambities in het ruimtelijk domein en dat geldt ook voor onze Peel- en brainportregio. Het uitvoeringsplan MRE m.b.t. brainport kan effect op Asten en de Peel hebben. Mogelijke groei van voorzieningen in de openbare ruimte als gevolg van het groeiend aantal woningen. Voor de programma's transformatie buitengebied en klimaatbestendig en energieneutraal wordt binnen de beschikbare middelen gewerkt.

De (eventuele) realisatie van de milieustraat samen met Someren heeft in de toekomst een effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Dit geldt ook voor de nieuwe huisvesting van Blink.

Programma 3 Sociaal domein

Binnen dit programma zijn de volgende ontwikkelingen nog niet vertaald in de meerjarenbegroting: effect van vergrijzing, wachtlijstproblematiek, mogelijke groei basisvoorzieningen in relatie tot groei van het aantal woningen in onze gemeente en huisvesting van bijzondere doelgroepen. Tevens is de bestuursopdracht binnensport nog niet financieel vertaald.

Bestuursopdracht binnensport

In 2024 zijn we gestart met het project 'binnensport Asten'. Inmiddels verkeert het project in de fase van scenario- en locatiekeuze. Gezien de financiële impact van de diverse scenario's is in deze kadernota reeds aangegeven wat de verwachting kan zijn voor de meerjarenbegroting 2026-2029. Dit geeft de raad de mogelijkheid om een integrale afweging te kunnen maken over het project 'Toekomst Binnensport Asten', vooruitlopend op definitieve besluitvorming.

Een vernieuwde/nieuwe binnensportlocatie is in deze kadernota nog niet financieel verwerkt. De realisatie van het project binnensport is in de kadernota opgenomen als wens vanaf 2029. Immers, de kapitaalslasten worden opgenomen in het begrotingsjaar na de beoogde oplevering eind 2028.

Op hoofdlijnen zijn er 3 scenario's:

Door exploiteren, Herijken (renovatie) en Nieuwbouw.

- Het in stand houden van het huidige sport- en zwemcomplex kan voor een periode van 5 jaar. Als aandachtspunt willen wij wel meegeven dat het gebouw (technisch, functioneel en duurzaamheid) niet oneindig kan worden gebruikt door maar te onderhouden. Er zal ook gelijk een keuze gemaakt moet worden voor een scenario Herijken (renoveren) of nieuwbouwen.
- Met het Herijken (renoveren) van het huidige complex wordt de gebruiksduur van deze voorziening met 15 jaar verlengd.
- Nieuwbouw op de huidige locatie of een nader te bepalen locatie zou voor 50 jaar een duurzame voorziening betekenen.

In aanloop naar de begroting 2026-2029 zal conform de bestuursopdracht binnensport een raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd worden.

Programma 4 Financiën, control en economie

Voor het uitvoeringsplan programma centrum, uitvoeringsplan programma recreatie en toerisme zijn nog geen middelen gereserveerd. De regionale schaa sprong Brainport kan leiden tot bijdrage in relatie tot mobiliteit. Lokaal- en bovenlokale bedrijventerrein.

Afhankelijk van de inzet van de draaiknop OZB niet-woningen betekent dit ook iets voor de eigendommen van de gemeente Asten zelf.

7. Wensen

Wensen opgenomen in begroting

Er zijn geen wensen opgenomen in de begroting.

Wensen niet opgenomen in begroting

Voor een toelichting van de wensen wordt verwezen naar de bijlage.

Wensen niet opgenomen in de begroting	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Bestuur en Veiligheid				
W1.1 Extra formatie griffie	-46.000	-46.000	-46.000	-46.000
W1.2 Extra formatie SWOT organisatie	NTB	NTB	NTB	NTB
W1.3 Werk- en vergaderfaciliteiten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
W1.4 Optimalisatie HR managementinfo in AFAS	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500

Wensen niet opgenomen in de begroting	2026	2027	2028	2029
W1.5 Conditioneren archiefruimte	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
W1.6 Verzwaren elektra aansluiting gemeentewerf i.v.m. verduurzaming pand en wagenpark	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
W1.7 Peelmanagers/ Peelsamenwerking	0	-56.000	-56.000	-56.000
W1.8 ICT informatisering	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Programma 2 Ruimtelijk domein				
W2.1 Reconstructie gedeelte Vlosbergweg	-1.920	-1.920	-1.920	-1.920
W2.2 Reconstructie Waardjesweg	0	0	-46.400	-46.400
W2.3 Reconstructie Venbergweg	-9.600	-9.600	-9.600	-9.600
W2.4 Reconstructie Meijelseweg	0	-76.000	-76.000	-76.000
W2.5 Opstellen bomenrenovatieplan	-10.000	NTB	NTB	NTB
Programma 3 Sociaal domein				
W3.1 Vervangen kunstgrasvelden Olympia Boys en ONDO	-32.109	-65.637	-65.637	-65.637
W3.2 Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	-16.896	-16.896	-16.896	-16.896
W3.3 Nieuwbouw binnensport Asten	0	0	0	-893.000
W3.4 Subsidie verenigingen ter compensatie OZB	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
W3.5 Overeenkomst Uniek sporten de Peel voortzetten	-14.500	-14.500	-14.500	-14.500
W3.6 JOGG aanpak	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
W3.7 Het Bewegend Kind	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
W3.8 Sport en cultuur voucher voor volwassenen	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
W3.9 Jeugdeducatiefonds	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
W3.10 Kledingbank Deurne	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
W3.11 Groeiplan Taal	-10.000	0	0	0
W3.12 Uitbreiden gedragswetenschapper (S)	0	-67.736	-67.736	-67.736
Programma 4 Financiën, control en economie				
W4.1 Invoering/inrichting ondernemersfonds Dekking uit OZB niet-woningen (tarief +0,06%)	-315.000	-285.000	-285.000	-285.000
OZB verhoging voor gemeente Asten (is gerelateerd aan het ondernemersfonds)	285.000	285.000	285.000	285.000
W4.2 CRM professionalisering t.b.v. 1-loket	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
W4.3 Voortzetting inhuur professionele centrummanager	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
W4.3 Voortzetting inhuur professionele centrummanager	-14.400	-14.400	-14.400	-14.400
Saldo wensen niet opgenomen in de begroting	-352.125	-535.200	-581.600	-1.474.600

Wanneer een wens toch meegenomen wordt, moeten er meer draaiknoppen ingezet worden ter dekking.

8. Incidenteel / Reserve Eenmalige Bestedingen (REB)

Het geactualiseerde overzicht van de Reserve Eenmalige Bestedingen ziet er als volgt uit.

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo 1-1 (Jaarrekening 2024)	9.737.687	1.645.161	1.539.402	1.501.893	1.464.384
Claims tlv Reserve eenmalige bestedingen voorgaande jaren	-8.199.155				
Mutaties Meerjarenbegroting 2025-2028	-555.145	-37.509	-37.509	-37.509	-37.509
Geactualiseerd saldo Begroting 2025-2028	983.387	1.810.652	1.501.893	1.464.384	1.426.875
<u>Raadsbesluiten t/m juni 2025</u>					
RB 8-4-25 Aanwaslocatie Asten-Oost	-241.500				
RB 3-6-25 Bijstellen kredieten	1.471.274				
Turap voorjaar 2025: vooronderzoek binnensport	-15.000				
Saldo ná Turap voorjaar 2025	2.198.161	1.810.652	1.501.893	1.464.384	1.426.875
<u>Mutaties Kadernota 2026</u>					
Beheerprogramma Obsurv	-100.000				
Plein Ommel		-123.000			
Plein Heusden		-80.000			
Gedragwetenschapper en buurtsportcoach		-67.736			
Instandhouding OBS Toverkruid	-250.000				
Saldo 31-12	1.848.161	1.539.916	1.502.407	1.464.898	1.427.389

Beheerprogramma Obsurv

Obsurv is ons integrale beheerprogramma voor de openbare ruimte. Dit programma is technisch gezien op, waardoor het niet meer verantwoord is om dit systeem te blijven gebruiken. Vervanging van dit systeem is nodig om het beheer van onze openbare ruimte op een juiste en efficiënte manier te kunnen blijven uitvoeren.

Plein Ommel

Vanuit een burgerinitiatief is een nieuw ontwerp gemaakt van het plein in Ommel. Hiervoor is € 150.000,= nodig. Dekking kan plaatsvinden uit de beschikbare kredieten bomerenrenovatieplan € 27.000,= en € 123.000,= uit de reserve eenmalige bestedingen.

Plein Heusden

Vanuit een burgerinitiatief is een nieuw ontwerp gemaakt van het plein in Heusden. Hiervoor is € 180.000,= nodig. Hiervoor is al een krediet beschikbaar gesteld van € 100.000,= resteert nog te dekken € 80.000,=.

Gedragwetenschapper en buurtsportcoach

Betreft urenuitbreiding van de functie van gedragwetenschapper en buurtsportcoach. Hiervoor is bij de begroting 2025 een bedrag nodig van € 67.736,= beschikbaar gesteld voor 2025 en 2026.

Instandhouding OBS Toverkruid

Een aanwaslocatie is noodzakelijk om gedurende de plan- en bouwfase van de Loverbosch school, de stijgende leerlingenaantallen in Asten (Oost) adequaat op te kunnen vangen. Dit komt omdat de bouw van een nieuwe Loverbosch school op zich heeft laten wachten en de woningbouw in Asten Oost de voorbije jaren is versneld.

9. Uitgangspunten Begroting 2026-2029

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029 wordt, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen het onderstaande uitgangspunt over indexering in acht genomen.

Indexering 2026

Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2025, bijlage 4.4 Middelen en bestedingen 2025 van het Centraal Economisch Plan 2025, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage voor 2026 3,1%.

10. Lokale lastendruk

Lokale lastendruk	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Kadernota 2026 (index + ontwikkeling)	Kadernota 2026 (index + draaiknoppen)
Gebruiker				
Afvalstoffenheffing (variabel)	87,36	93,91	96,82	96,82
Afvalstoffenheffing (vast)	68,42	65,17	77,19	86,52
Totaal gebruiker	155,78	159,08	174,01	183,34
Eigenaar				
<i>Gemiddelde waarde woning</i>	€ 397.531	€ 397.725	€ 397.725	€ 397.725
Onroerendezaakbelasting (OZB)	417,81	449,47	463,40	579,25
Rioolheffing	324,35	369,24	380,69	380,69
Totaal eigenaar	742,16	818,71	844,09	959,94
Totaal lastendruk	897,94	977,79	1.018,10	1.143,29

Afvalstoffenheffing

De hogere bijdrage aan Blink en de draaiknop verhogen afvalstoffenheffing zijn verwerkt in het vastrecht afvalstoffenheffing.

De (eventuele) realisatie van de milieustraat samen met Someren heeft in de toekomst een effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Dit geldt ook voor de nieuwe huisvesting van Blink. Dat is nog niet meegenomen.

OZB

In de laatste kolom 'Kadernota 2026 (index + draaiknoppen) is rekening gehouden met een verhoging (naast indexering) van 25% vanuit de draaiknoppen:

- De OZB niet-woningen raakt bedrijven, verenigingen en instellingen. Afhankelijk van hoe deze lasten worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken. Bij een WOZ waarde van € 1.000.000,= betekent 25% een stijging van € 730,= per jaar (€ 61,= per maand) voor eigenaren en voor gebruikers een stijging van € 608,25 per jaar (€ 51,= per maand).
- De OZB woningen raakt inwoners met een koopwoning, maar ook verhuurders van woningen. Afhankelijk van hoe deze lasten door verhuurders worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken. Bij een WOZ waarde van

€ 400.000,= betekent 25% stijging voor een huishouden een stijging van €105,= per jaar (€ 9,= per maand).

Andere percentages (van 5% tot 50%) zijn ook uitgewerkt inclusief de impact per jaar en per maand op de belastingbetaler (zie pagina 35-36).

Rioolheffing

Bij de gemiddelde waarde woning is uitgegaan van de waarde uit de begroting 2025.

In afwachting van de nieuwe berekeningen van het Wrp (Water- en rioleringsprogramma) wordt de rioolheffing in 2026 alleen verhoogd met de indexering.

Programmaplan

Programma 1 Bestuur en Veiligheid

Visie

In alles wat we doen staan onze inwoners centraal. Het realiseren van dit ideaal stelt eisen aan de samenwerking binnen en tussen onze gemeenteraad, college van B&W, de ambtelijke organisatie en onze inwoners. Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal en veilig Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven, die daaruit voortvloeien, samen realiseren. Dit vereist een wijze van bestuur, gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder

Burgemeester A. van Extel-Van Katwijk

Wethouder L. van de Moosdijk (Dienstverlening)

1. Goed bestuur op z'n Astens

Wat willen we bereiken

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een fijne woon-, werk- en leefomgeving vanuit eigen kracht dichtbij en samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Wij geven ruimte aan creativiteit en nemen obstakels weg om goede dingen te kunnen doen. We nemen een ondernemende houding aan, werken vanuit 'de bedoeling', handelen vanuit 'ja-tenzij' en hanteren alleen regels waar ze nodig zijn. We werken integraal, handelen pro-actief en zijn flexibel genoeg om te schakelen tussen verschillende (overheids)netwerken, partners en uitvoeringsvormen. We pakken de regie waar dat nodig is.

Het vertrouwen van inwoners in de politiek en in de overheid staat in algemene zin onder druk. Een gezonde bestuurscultuur, integriteit en onderlinge verhoudingen zijn zaken die wij als absolute basis van goed bestuur zien. Daarom besteden wij de komende periode veel aandacht aan deze thema's. Wij gaan regelmatig met elkaar en met de gemeenteraad in gesprek. Het actief betrekken van inwoners is daarbij heel belangrijk. Op die manier behouden en verstevigen wij het vertrouwen in de Astense politiek.

Goed bestuur betekent voor ons:

Collegiaal: gelijkwaardigheid als uitgangspunt, zorgen voor een open en constructief debat tussen coalitie en oppositie, college en gemeenteraad én met inwoners en maatschappelijke partners waarbij we dilemma's op tafel leggen;

- Transparant en integer: betrouwbaar, betrokken, duidelijk en met respect naar eenieder, we spreken elkaar hierop aan;
- Midden in de gemeenschap: zichtbaar zijn voor inwoners en ondernemers, hen opzoeken, ook bijeenkomsten buiten het gemeentehuis;
- Met visie, lef en plezier: 'samen aanpakken en genieten';
- Lerend en zelfcorrigerend vermogen: kwetsbaar durven opstellen, regelmatig met elkaar en met inwoners/ondernemers evalueren;
- Open communicatie: we betrekken inwoners en doelgroepen in een vroeg stadium en communiceren op verschillende, creatieve manieren.

De wijze waarop we dit gezamenlijk aanpakken is inmiddels neergelegd in het zogenaamde Astens Manifest, van de Gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Dit manifest is en wordt voortdurend geconcretiseerd in acties en besluiten.

2. Veilige buurt en thuis

Wat willen we bereiken

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in ons dorp en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
1.1 Lagere inkomsten kermis	15.000	S
Voor wat betreft de kermis 2025 ontvangen we nog het volledig geraamde bedrag van de organisator van de kermis. Vanaf 2026 moeten we rekening houden met geen of een verminderde opbrengst.		
1.2 Verbonden partijen	-15.391 / 34.866	S
Bijdragen aan verbonden partijen o.b.v. de concept begrotingen 2026 van de gemeenschappelijke regelingen (exclusief indexering).		
1.3 Hogere legesopbrengsten door stijging aantal huwelijken	-20.000	S
De trend van de afgelopen jaren laat zien dat er meer betaalde huwelijken in Asten worden gesloten.		
1.4 Hogere vergoeding Someren MOR-meldingen	-2.000	S
Het KCC verzorgt de administratieve verwerking van de MOR-meldingen (Meldingen Openbare Ruimte). Het aantal MOR-meldingen neemt de laatste jaren toe. Hierdoor kunnen we meer kosten doorberekenen naar Someren.		
1.5 ICT informatisering	49.840 – 89.840	S
De leasekosten zullen de komende jaren toenemen, omdat de afgesproken afschrijvingstermijnen korter zijn dan de looptijd van de financiering, waardoor dubbele lasten ontstaan met een piek in 2027 en 2028. Daarnaast stijgen de kosten voor mobiele telefonie abonnementen.		
1.6 UDAS voertuigen	13.125	S
Er moeten voertuigen vervangen worden. Door prijsstijging van de voertuigen stijgen de lasten.		
1.7 Nieuwe CAO gemeenten 2025-2027	198.280	S
Door de nieuwe CAO stijgen de loonkosten. Dit komt met name door een mogelijke regeling reiskostenvergoeding woon-werk. De werkgever wordt verplicht een reiskostenregeling woon-werkverkeer in te stellen. De vorm hierin is vrij en dient met overeenstemming in het Lokaal Overleg (LO) met de vakbonden te worden vastgesteld. In 2025 zijn naar aanleiding van een vraag van de Ondernemingsraad (OR) waarin werd verzocht om een reiskostenregeling een aantal scenario's doorberekend. Het gemiddelde hiervan is in het opgenomen bedrag meegenomen.		

Draaiknoppen

Toelichting en impact draaiknop (1 t/m 4)	Bedrag	I/S
1.8 Bedrijfsvoering (1)	100.000 – 300.000	S

Dit betreft een brede algemene maatregel om te besparen op de bedrijfsvoering van de gemeente Asten. Denk hierbij aan efficiëntie slagen en gebruik maken van automatiseringsoplossingen en inzet van AI voor eenvoudige processen. We streven naar efficiëntere en meer gestroomlijnde processen, die minder tijd kosten.

Daarnaast blijven we inzetten op nog meer samenwerken waar mogelijk.

Impact: Organisatie

1.9 Openingstijden gemeentehuis (2)	10.000	S
--	--------	---

Het gemeentehuis minder openstellen (bijvoorbeeld een dagdeel) kan financiële voordelen met zich meebrengen. Het heeft echter wel impact op de dienstverlening en op bedrijfsvoering. De besparing is ingegeven op basis van de facilitaire kosten. De klantvraag blijft bestaan en zal zich verplaatsen naar de momenten waarop we wel open zijn en heb je voldoende bezetting nodig om hieraan te kunnen voldoen.

Impact: Inwoners

1.10 Formatie wethouders (3)	70.000 vanaf 2027	S
-------------------------------------	-------------------	---

Momenteel is de formatie wethouders 3 fte. Dat is prima te verantwoorden o.b.v. de richtlijnen vanuit de VNG. Bij de coalitieronde 2022 is de formatie verhoogd van 2,8 fte naar 3,0 fte (plus van € 20.000,=, loonpeil 2022).

Teruggaan naar 2,4 fte (€ 70.000,=) is een forse daling t.o.v. nu en zal impact hebben op de inzet vanuit de wethouders bijvoorbeeld in de regionale afstemming.

Impact: Bestuur

1.11 Aanvragen subsidies (4)	NTB	S
-------------------------------------	-----	---

Meer (incidenteel) externe financiering voor projecten en/of personeel door het inzetten van een subsidioloog die zichzelf moet terugverdienen en zorgt voor extra inkomsten voor de gemeente.

Impact: NVT

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2026 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Originele begroting	-11.035	-10.908	-10.884	-10.879
Tussentijdse rapportage voorjaar 2025	-70	-121	-148	-148
Saldo na 1e Tussenrapportage 2025	-11.105	-11.029	-11.032	-11.027
Kadernota 2026				
Ontwikkelingen	-249	-284	-279	-329
1.1 Lagere inkomsten kermis	-15	-15	-15	-15
1.2 Verbonden partijen	5	-5	15	-35
1.3 Hogere legesopbrengsten huwelijken	20	20	20	20
1.4 Hogere vergoeding MOR-meldingen	2	2	2	2
1.5 ICT informatisering	-50	-75	-90	-90
1.6 UDAS voertuigen	-13	-13	-13	-13
1.7 Nieuwe CAO gemeenten 2025-2027	-198	-198	-198	-198
Draaiknoppen	110	210	310	310
1.8 Bedrijfsvoering (1)	100	200	300	300
1.9 Openingstijden gemeentehuis (2)	10	10	10	10
1.11 Aanvragen subsidies (4)	0	NTB	NTB	NTB
Mutaties kadernota	-139	-74	31	-19
Saldo na Kadernota 2026	-11.244	-11.103	-11.001	-11.046

Programma 2 Ruimtelijk Domein

Visie

Bouwen en goed wonen

De gemeente Asten is een aantrekkelijke gemeente om te wonen. In alle kerkdorpen is er voor alle doelgroepen voldoende aanbod, zodat eenieder betaalbaar én naar behoefte kan wonen. Dit geldt voor onze starters, mensen die willen doorgroeien, jongeren die na hun studie willen terugkeren en onze senioren, maar ook faciliteren we passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen.

Vitaal buitengebied

We staan voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen, toekomstperspectief te bieden en gelijktijdig in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners. Dit doen wij samen met de stoppende agrariërs als met de agrariërs die door willen gaan. Op die manier proberen wij de transitie van ons buitengebied, die in een stroomversnelling zit, op een verantwoorde manier te begeleiden.

Klimaat, energie en circulariteit

We wonen en werken in een omgeving waarvan het klimaat verandert. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het tegengaan van klimaatverandering door het verkleinen van onze CO₂-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieopwekking. Ook gaan we zorgvuldig om met grondstoffen en stimuleren we hergebruik van grondstoffen om de afvalberg te verkleinen. We willen de gevolgen van klimaatverandering zoveel als mogelijk kunnen opvangen o.a. door minder verstening, meer groen, betere wateropvang, minder hittestress en een grotere biodiversiteit in flora en fauna.

Wij stimuleren en faciliteren inwoners om ook hun bijdrage te leveren.

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Asten, Heusden en Ommel zijn bruisende en aantrekkelijke kernen, waar het prettig wonen, werken en recreëren is voor onze huidige en toekomstige inwoners. We zetten in op het aantrekken van (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. We investeren daarom in onder andere onze centra, recreatievoorzieningen, sport- en gemeenschapsvoorzieningen, scholen en verkeersveiligheid.

Proces Omgevingswet

We nemen een faciliterende rol aan in het ruimtelijk domein. We denken en werken mee aan het verwezenlijken van (ruimtelijke) plannen van onze inwoners die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030. Daarbij werken we al in de geest van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in zal gaan, een wet die het de burgers makkelijker moet maken om hun plannen te realiseren.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Bankers

Wethouder J. Spoor (huisvesting specifieke groepen en woonwagenlocaties)

Wethouder L. van de Moosdijk (grondbeleid en grondaankopen)

1. Bouwen en goed wonen

Wat willen we bereiken

Het moet voor iedereen mogelijk gemaakt worden om in Asten betaalbaar en/of naar

behoefte te kunnen wonen. Iedereen verdient een kans op de woningmarkt. Wij gaan daarom nog meer en sneller bouwen in alle drie de kernen. In een actueel programma Wonen, vastgesteld door de raad eind 2023, hebben wij vastgelegd hoe wij in de komende jaren gaan inzetten op aspecten als de betaalbaarheid, beschikbaarheid en verduurzaming van woningen evenals het bieden van een prettige woonomgeving, welke doelgroepen we willen bedienen en welke woonvormen we mogelijk willen maken. Het programma Wonen vormt ook de basis voor de meerjarige prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties die eind 2023 zijn ondertekend.

2. Vitaal buitengebied

Wat willen we bereiken

De agrarische sector is en blijft belangrijk voor Asten. De komende jaren komt de transitie in het landelijke gebied in een stroomversnelling als gevolg van toegenomen landelijke en provinciale wet- en regelgeving. Wij willen dat de gemeente Asten stoppende bedrijven en bedrijven die doorgaan zo goed mogelijk begeleidt. Daarnaast staan wij samen met onze boeren voor de opgave om de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur & landschap en de gezondheid van inwoners. Door daarnaast te investeren in natuur en nieuwe economische pijlers wordt het buitengebied aantrekkelijker.

3. Klimaat, energie en circulariteit

Wat willen we bereiken

Ook in Asten leveren we gezamenlijk met onze inwoners en ondernemers een bijdrage aan de aanpassingen in energie- en materialengebruik en willen we klimaatbestendig worden. Daarbij hebben we oog voor de betrouwbaarheid, betaalbaarheid en haalbaarheid van plannen, maar tonen ook gezonde ambitie. Klimaat, energie en circulariteit zijn grote opgaven, waarbij wij de samenwerking opzoeken op de schaal van de MRE en de Peelgemeenten.

Klimaat

We investeren in de boven- en ondergrondse infrastructuur om waterproblemen te verminderen, zowel in geval van wateroverlast (beter afvoeren) als in periodes van droogte (beter vasthouden). Ook investeren we in meer groen om hittestress te verminderen en investeren we in onze natuur om deze meer biodivers en klimaatbestendig te maken.

Energie

Stap 1 in het verduurzamen van ons energiegebruik is besparen. We geven daarbij zelf het goede voorbeeld door bijvoorbeeld de openbare verlichting te verleden, onze openbare ruimte CO2-arm in te richten en onze gebouwen beter te isoleren. We ondersteunen onze inwoners bij het isoleren van hun woning.

Stap 2 is het gebruiken van duurzame energie in plaats van fossiele energie, veelal elektriciteit. Voor het verduurzamen van de mobiliteit versterken we daarom het netwerk aan laadpalen. Vanwege de overbelasting van het stroomnetwerk is het vergroten van de grootschalige opwekking van duurzame energie in de gemeente de komende jaren moeilijk. We zoeken naar mogelijkheden om energie op te wekken zonder het stroomnetwerk extra te belasten.

Circulariteit

Ons doel is om in 2030 voor 50% en in 2050 volledig circulair te zijn. Dat houdt in dat spullen die nu nog als afval worden gezien zo volledig mogelijk worden hergebruikt als grondstoffen. Op die manier hebben we minder of geen nieuwe grondstoffen uit de aarde nodig. We stimuleren de circulaire gedachte bij onze inwoners en ondernemers en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld. Dit doen we onder andere door circulariteit toe te passen in ons inkoopbeleid, het

afvalstoffenbeleidsplan, in ons eigen gemeentehuis en bij de uitvoering van projecten in het openbaar gebied.

4. Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat willen we bereiken

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid. Bij deze investeringen gaan we stap voor stap minder CO2 uitstoten en meer circulair werken.

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
2.1 Verhoging krediet Loverbosch school	25.610 vanaf 2027	S
Door stijging van de bouwkosten is een aanvullend krediet nodig.		
2.2 Bijstelling MJOP Sportcomplex de Schop	35.000	S
Op basis van nieuwe meerjarenonderhoudsplanning stijgt de jaarlijkse storting voor onderhoud van de Schop.		
2.3 Actualisatie MJOP sportparken	31.000	S
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsplanning stijgt de jaarlijkse storting voor onderhoud sportparken.		
2.4 Inspecties en onderhoud civieltechnische Kunstwerken	11.928	S
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsplanning stijgt de jaarlijkse storting voor inspecties en onderhoud.		
2.5 Verhogen inkomsten anterieure overeenkomsten	100.000	S
Hogere anterieure bijdrage vragen bij nieuwe ontwikkelingen. Inwoners en ondernemers betalen meer voor ontwikkelingsmogelijkheden.		

Draaiknoppen

Toelichting en impact draaiknop (5 t/m 14)	Bedrag	I/S
2.6 Bestaande samenwerkingen (5)	50.000 vanaf 2027	S
<p>Bezuinigen op of stoppen met bestaande samenwerkingen binnen het ruimtelijk domein of op andere domeinen. Bezuinigen of stoppen met samenwerkingen zoals Innovatiehuis en energiehuis Slim Wonen. Onduidelijk is of dit ook (toekomstige) positieve effecten dempt. Daarnaast kan de financieringssystematiek (verdeling van de hoogte van de bijdragen) van samenwerkingen bekeken worden.</p> <p>Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en verbonden partijen</p>		
2.7 Betaald parkeren (6)	150.000 vanaf 2027	S
<p>Invoering van betaald parkeren in het centrum van Asten.</p> <p>Afhankelijk van de manier waarop dit wordt ingevoerd, is er op de korte termijn risico dat het centrum van Asten gemeden zal worden. Dit kan op de langere termijn gevolgen hebben voor ondernemers in het centrum en dus voor de centrumontwikkeling zoals die vanuit de Toekomstagenda 2030 wordt gestimuleerd.</p> <p>Impact: Inwoners en ondernemers</p>		
2.8 Inzet klimaat (7)	100.000	S
<p>Vaste formatie ten behoeve van klimaat, energie en duurzaamheid structureel ten laste brengen van de CDOKE-gelden (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) die we van het Rijk ontvangen.</p> <p>Hierdoor blijft er wel minder budget over voor overige maatregelen in het kader van klimaat- en energiebeleid en als de regeling stopt (toegezegd t/m 2029) is er geen dekking meer voor deze vaste formatie.</p> <p>Impact: NVT</p>		
2.9 Kostendekkendheid leges (8)	50.000	S
<p>De kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunningen is nog geen 100%. Door verhoging van de leges wordt de kostendekkendheid vergroot.</p> <p>Voor inwoners en bedrijven betekent dit dat de lasten voor een vergunning stijgen.</p> <p>Impact: Inwoners en ondernemers</p>		
2.10 Uitstraling buitenruimte (9)	30.000 vanaf 2027	S
<p>We voeren projecten in de buitenruimte soberder uit door gebruik van goedkopere materialen en door minder elementen. Het heeft wel een sterk negatief effect op de uitstraling van de openbare ruimte en het is minder duurzaam. Tot slot nog de algemene opmerking dat we bij dit soort projecten eigenlijk nooit gaan voor een heel hoog kwaliteitsniveau. We kijken al wat passend is met gezond verstand.</p> <p>Impact: Inwoners</p>		
2.11 Minder onderhoud buitenruimte (10)	30.000 vanaf 2027	S
<p>We stellen het beheer en onderhoud van de openbare ruimte (groen en reiniging) naar beneden bij van niveau C naar D.</p> <p>Het onderhoud van wegen zit al op het minimale niveau (niveau C).</p> <p>Het gaat leiden tot een sterke aantasting van de belevingswaarde van het openbaar gebied (centrum, wijken) én klachten, de kosten aan de achterkant zullen gaan stijgen.</p> <p>Impact: Inwoners</p>		

2.12 Aanpak Loverveld (11)	8.000	S
<p>Bij de herijking van bestaande kredieten (raad 3 juni) is voorgesteld om het krediet Loverveld (90056003100 Herinrichting Park 't Loverveld) af te ramen met € 670.000,=.</p> <p>Dit is mogelijk door extra dekking vanuit subsidies en de GREX Loverbosch fase 2 (samen € 500.000,=), en daarnaast het versmallen van de fietspaden naar 3,5 meter (€ 170.000,=). Deze draaiknop aanpak Loverveld gaat een stap verder in versobering van de uitvoering van dit project:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speelvoorziening 0-12 jaar laten vervallen: € 125.000,=. • Urban sports voorziening laten vervallen: € 90.000,=. Dit heeft ook een relatie met het toegezegde bedrag van € 50.000,= vanuit het burgerinitiatief Stichting TIPI. • Informele zitplekken van natuursteen laten vervallen tussen ligweide en parkpad: € 180.000,=. <p>De afschrijvingskosten gerelateerd aan deze 3 extra opties bedraagt: € 8.000,=.</p> <p>Impact: Inwoners</p>		
2.13 Bijdrage molen (12)	20.000 vanaf 2027	S
<p>De gemeente Asten heeft een sterk cultureel karakter en gemeenschapszin. Dit uit zich in verenigingen en evenementen, van de sleuteloverdracht tijdens de carnaval tot het in onderhoud hebben van een molen. Bijeenkomsten waar inzet van de ambtelijke organisatie gevraagd wordt zoals de molen en de beiaard(ier), hebben culturele waarde voor de gemeente Asten. Het behoort niet tot de wettelijke taken van de gemeente. Voor de verbinding in de maatschappij en de identiteit van de gemeente Asten kan het afstoten hiervan impact hebben op de gemeenschap.</p> <p>Impact: Molenaar</p>		
2.14 Verhogen afvalstoffenheffing (13)	75.000	S
<p>Uit de benchmark die in het kader van het project Asten in Balans door Twynstra Gudde is uitgevoerd, kwam naar voren dat Asten in vergelijking met de referentiegemeenten een laag tarief voor afvalstoffenheffing heeft. Nadere analyse van de toegerekende kosten van de Gemeente Someren aan de afvalstoffenheffing laat zien dat Someren kosten straatreiniging toerekent aan deze heffing. In Asten doen we dit niet. We rekenen wel 50% toe aan riolering. We kunnen er voor kiezen om ook een gedeelte toe te rekenen aan afval. Daarnaast kunnen we een extra bedrag van de salariskosten toerekenen. We onderzoeken nog of het reëel is om mogelijk nog meer posten toe te rekenen.</p> <p>De lastendruk voor inwoners stijgt met ongeveer € 10,= per huishouden per jaar.</p> <p>Wellicht kunnen in de toekomst meer kosten doorbelast worden. Hiervoor is nader onderzoek nodig.</p> <p>Impact: Inwoners</p>		
2.15 Temporiseren projecten (14)	200.000	S
<p>Ambitie beter afstemmen op de uitvoeringskracht van de organisatie door focus aan te brengen (prioriteren), projecten te temporiseren, on hold te zetten of uit te stellen. Hierdoor het fors terugbrengen van externe inhuur. Daar waar realistisch vacatures niet invullen, of gebruik maken van natuurlijk verloop, of geen extra (tijdelijke) formatie meer toestaan waardoor bespaard wordt op salariskosten en op tijdelijk personeel (formatie is altijd gerelateerd aan de van de organisatie gevraagde taken).</p> <p>Impact: Bestuurlijke ambitie / maatschappelijke opgaven en organisatie</p>		

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2026 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Originele begroting	-7.162	-7.206	-7.227	-7.267
Saldo na 1e Tussenrapportage 2025	-7.162	-7.206	-7.227	-7.267
Kadernota 2026				
Ontwikkelingen	22	-4	-4	-4
2.1 Verhoging krediet Loverbosch school	0	-26	-26	-26
2.2 Bijstelling MJOP Sportcomplex de Schop	-35	-35	-35	-35
2.3 Actualisatie MJOP sportparken	-31	-31	-31	-31
2.4 Inspecties en onderhoud civieltechnische kunstwerken	-12	-12	-12	-12
2.5 Verhogen inkomsten anterieure overeenkomsten	100	100	100	100
Draaiknoppen	225	275	475	475
2.6 Bestaande samenwerkingen (5)	0	50	50	50
2.8 Inzet klimaat (7)	100	100	100	100
2.9 Kostendekkendheid leges (8)	50	50	50	50
2.14 Verhogen afvalstoffenheffing (13)	75	75	75	75
2.15 Temporiseren projecten (14)	0	0	200	200
Mutaties kadernota	247	271	471	471
Saldo na Kadernota 2026	-6.915	-6.935	-6.756	-6.796

Programma 3 Sociaal Domein

Visie

Elke inwoner in Asten, jong en oud, kan en mag meedoen. Samen, voor en met elkaar.

Als gemeente Asten dragen wij bij aan optimale ontwikkelingskansen in een aantrekkelijke omgeving, waarbij we oog hebben voor jong en oud. We zetten in op preventie en organiseren zorg en ondersteuning dicht bij huis, met professionals waar je terecht kan met al je ondersteuningsvragen. Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt een passende oplossing richting de toekomst geboden. Zodat ze uiteindelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van hun netwerk, verder kunnen.

We geven bijzondere aandacht aan voorliggende voorzieningen en stimuleren maatschappelijke initiatieven. Zo geven we vorm aan een vitaal Asten, aantrekkelijk voor iedere inwoner.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Spoor

Wethouder J. Bankers (Ommel 1.000+)

1. Sociaal en gezond

Wat willen we bereiken

Binnen het sociaal domein staan voor ons een aantal pijlers centraal:

- Kansen voor iedereen;
- Sterke, sociale omgeving;
- Gezondheid en vitaliteit;
- Financieel gezond;
- Samen met elkaar;
- Ondersteuning & voorzieningen.

Deze pijlers zijn gericht op alle leeftijdsfasen en voor alle vormen van ondersteuning: vanaf preventie en zelfredzaamheid tot professionele ondersteuning. Ze zijn uitgewerkt in het beleidsplan sociaal domein en dit plan is voor ons een goede basis voor de doorontwikkeling de komende jaren. In uitvoeringsplannen wordt per jaar aangegeven waar in dat jaar de focus op ligt.

Werk is van groot belang voor mensen en houdt de samenleving draaiende. Werk zorgt voor contact met andere mensen en leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. Soms lukt werken niet of hebben mensen moeite met rond te komen met het geld dat zij verdienen; in dat geval kan men op onze ondersteuning rekenen en dragen we de mogelijkheden van gemeentelijke regelingen uit.

2. Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat willen we bereiken

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid.

3. Veilige buurt en thuis

Wat willen we bereiken

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in ons dorp en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
3.1 Zorgkosten Wmo en Jeugd	P.M.	S
<p>Als gemeente hebben we een zorgplicht. Om hier aan te kunnen voldoen zijn de Wmo en de jeugdwet open eind regelingen voor wat betreft de financiële verantwoordelijkheid als gemeente voor zorgkosten.</p> <p>De gemeente Asten begroot qua zorgkosten realistisch maar er kan altijd sprake zijn van ontwikkelingen die ervoor zorgen dat we meer zorgkosten hebben dan begroot. Ook nu zien we al een aantal ontwikkelingen die ervoor kunnen zorgen dat we later in het jaar (bij de begroting 2026) extra financiële middelen moeten toekennen voor de zorgkosten in 2026. We zijn van deze ontwikkelingen op de hoogte en we proberen vanuit duiding en monitoring hier goed in te kunnen sturen.</p>		
3.2 Hervormingsagenda Jeugd	P.M.	S
<p>De Hervormingsagenda Jeugd (2023–2028) is landelijk opgesteld om de jeugdzorg te verbeteren, beheersbaarder en betaalbaarder te maken. Gemeenten krijgen hiermee handvatten om hun stelsel te hervormen. De agenda bevat landelijke en regionale maatregelen die gemeenten kunnen benutten om structurele besparingen te realiseren.</p> <p>Op regionaal niveau is de GR Pealgemeenten belast met de vertaling van de hervormingsagenda Jeugd op regionaal en lokaal niveau. Dit doen zij onder andere door middel van de programma's uit de koers. Op regionaal niveau (gemeente Asten, Someren, Deurne, Laarbeek en Gemert-Bakel) zijn er wel financiële vertalingen gedaan echter wordt duidelijk dat deze nog zeer lastig lokaal te vertalen zijn. Tevens omdat de maatregelen uit de hervormingsagenda Jeugd omvatten dat er een verschuiving plaats gaat vinden naar de algemene, preventieve en collectieve voorzieningen.</p> <p>Een concrete financiële vertaling op lokaal niveau is op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.</p>		
3.3 GR vorming Een 10 voor de Jeugd	23.200	S
<p>Oprichting van een nieuwe GR met de volgende doelstelling: De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg heeft als doel de beschikbaarheid van jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen te verbeteren. Dit wordt onder andere bereikt door het</p>		

versterken van de regionale samenwerking tussen gemeenten en het organiseren van gezamenlijke inkoop van specialistische jeugdzorg.

In het wetsvoorstel worden gemeenten verplicht om regionaal samen te werken bij de inkoop van specialistische jeugdzorg en een GR te treffen op het niveau van aangewezen jeugdregio's. De 11 samenwerkende gemeenten binnen Een 10 voor de Jeugd zullen bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) worden aangewezen als jeugdregio en dienen dus gezamenlijk een GR te treffen. De GR zal naar verwachting per 1 januari 2026 operationeel zijn. Tot die tijd blijven de huidige samenwerkingsafspraken gelden.

3.4 Toezicht en handhaving kinderopvang	9.000	S
--	-------	---

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteitseisen kinderopvang.
 Voor de uitvoering hiervan heeft het college de GGD aangewezen als toezichthouder.
 De GGD voert de jaarlijkse inspecties uit op alle locaties kinderopvang incl. BSO en peuterwerk en bij de gastouders.
 Daarnaast worden er inspecties uitgevoerd bij de start van nieuwe locaties.

Voor het uitoefenen van deze taak ontvangt de gemeente middelen in het gemeentefonds. De hoogte van de middelen is afhankelijk van het aantal inwoners en niet van het aantal locaties/gastouders. Voor de gemeente Asten zijn de Rijksmiddelen al een aantal jaren niet meer toereikend.

Helaas kan de gemeente geen tot weinig invloed uitoefenen op de taak van de GGD. Het gaat met name om de inzet van de uren van de toezichthouder. Volgens de GGD worden de uren ingezet conform de landelijk gemaakte afspraken. De gemeente stuurt wel op het inzetten van nadere onderzoeken. Deze worden alleen ingezet als ingeschat wordt dat de veiligheid van de kinderen in het geding is.

De gemeente kan wel leges in rekening brengen voor de inspecties bij de kinderopvangorganisaties, maar dit mag alleen bij inspecties voor nieuwe locaties en niet bij de jaarlijkse inspecties. Deze leges dekken ook niet alle kosten.

Draaiknoppen

Toelichting en impact draaiknop (15 t/m 25)	Bedrag	I/S
3.5 Beiaard en beiaardier (15)	20.000 vanaf 2027	S
<p>Culturele evenementen waar ambtelijke organisatie voor gevraagd wordt zoals de beiaard/beiaardier behoren niet tot de wettelijke taken van de gemeente maar geven vorm aan de identiteit van de gemeente Asten. Het afstoten hiervan kan zorgen voor verarming van de cultuur binnen Asten. Onderzoeken of de beiaard ondergebracht kan worden in een cultuurfonds/bijzondere beroepen kan een overweging zijn. Afstoten is een optie voor de financiële basis/wettelijke taak van Asten.</p> <p>Impact: Beiaardier en inwoners</p>		
3.6 Indexering samenwerkingspartners (16)	40.000 vanaf 2027	S
<p>Het opleggen van een taakstelling aan professionele subsidiepartijen (Museum, VVV, Bibliotheek Helmond-Peel, LEV Groep, Mee de Meent Groep, Onis Welzijn, Stichting Slachtofferhulp en Stichting Zelfhulp) door in 2026 geen indexering toe te passen op de subsidiebedragen. Een aantal van deze partijen maken deel uit van het Sociaal Team Asten.</p>		

Deze draaiknop heeft grote impact. Hierdoor zijn er minder financiële middelen beschikbaar voor uitvoering van activiteiten. Dit heeft directe gevolgen voor de dienstverlening en dus voor inwoners. Grote impact want minder aanbod van dienstverlening/diensten, minder ondersteuning aan inwoners. Het in stand houden en versterken van de sociale basis en het voorliggend veld wordt als essentieel beschouwd voor versterken eigen regie en bevorderen welzijn en participatie van inwoners. Risico voor hogere kosten vanwege toename beschikkingen.

Impact: Verbonden partijen

3.7 Inkomensafhankelijke Wmo (17)	96.000 vanaf 2027	§
--	-------------------	---

Vanaf 2027 wordt naar verwachting de vaste eigen bijdrage in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage. Dit betekent dat mensen met een hoger inkomen en vermogen meer gaan betalen voor Wmo-voorzieningen, terwijl lagere inkomens minder bijdragen. Gemeenten zullen hierdoor minder kosten maken voor Wmo-voorzieningen.

Bij inwoners bestaat er de kans op zorgmijding vanwege onduidelijkheid over nieuwe regels maar ook omdat men het bijvoorbeeld niet kan betalen. Gemeenten kunnen zelf bepalen of bepaalde groepen worden vrijgesteld van de bijdrage, wat flexibiliteit biedt in het beleid.

Impact: Inwoners

3.8 Gezins- en jongerencoaches (18)	80.000 vanaf 2027	§
--	-------------------	---

Meer capaciteit inzetten om te voorkomen dat cliënten doorverwezen worden naar duurdere, specialistische zorgtrajecten. Door 1,5 FTE extra in te zetten binnen het gebiedsteam, kan de gemeente Asten de zorg efficiënter inzetten, wachttijden verkorten en mogelijk kosten besparen door minder te beschikken en minder zorginzet van externe zorgaanbieders.

De wachttijden voor de jeugdzorg in de gemeente Asten kunnen aanzienlijk worden verkort, met als gevolg een snellere ondersteuning voor inwoners.

Door de preventieve inzet van de gezins- en jongerencoaches kunnen cliënten eerder geholpen worden, wat mogelijk voorkomt dat zij in zwaardere zorgtrajecten terechtkomen. Dit kan bijdragen aan betere resultaten voor de betrokken gezinnen en jongeren.

Het genoemde bedrag betreft het "netto voordeel". De verwachte afname van zorgkosten minus de kosten voor extra gezin- en jongerencoaches.

Impact: Inwoners

3.9 Leerlingenvervoer (19)	10.000 vanaf 2027	§
-----------------------------------	-------------------	---

Overstappen van individueel leerlingenvervoer naar collectief vervoer met midi-bussen en centrale opstapplaatsen, met als doel kostenbesparing, duurzaamheid en meer zelfstandigheid voor leerlingen binnen de gemeente Asten.

Impact organisatie: beleidswijziging vereist aanpassing van processen, communicatie en mogelijk herziening van contracten met vervoerders.

Impact inwoners (ouders/leerlingen): directe impact op dagelijkse routine. Kan weerstand oproepen bij ouders die bezorgd zijn over veiligheid en gemak. Ervaringen van andere gemeenten is dat er veel weerstand is.

Impact: Inwoners

3.10 Subsidies verenigingen (20)	30.000	§
---	--------	---

Subsidies aan verenigingen bestaan uit doelgroepsubsidie en accommodatiesubsidie en zijn gerelateerd aan de volgende onderdelen (bedragen in 1.000 euro):

- Sport (14 verenigingen, 39 k)
- Toneel (1 vereniging, 0,5 k)
- Volksfeesten (3 verenigingen, 4 k)
- Muziekverenigingen inclusief HAFA onderwijs (4 verenigingen, 101 k)
- Openbaar groen (1 vereniging, 1 k)
- Samenlevingsopbouw (15 verenigingen, 21 k)
- Dorpsraden (2 stichtingen, 7 k)

- Algemene voorzieningen WMO (2 dagbestedingen, 8 k)
- Lokaal gezondheidsbeleid (3 vereniging/stichtingen, 28 k)
- Veteranenstichting (1 stichting, 0,5 k)
- Incidentele participatiesubsidie: 30 k

Er is een relatie naar bezetting / exploitatie van de gemeenschapshuizen (structurele huur vanuit bijvoorbeeld de muziekverenigingen in 't Kwartier).

De focus van deze draaiknop ligt op incidentele participatiesubsidie en er wordt gekeken naar een wijziging van de subsidieverordening over de omvang van reserves bij verenigingen.

Uit de participatiefase van Asten in balans kwam naar voren dat inzet van vrijwilligers, mede vanuit verenigingen Asten maakt wat het is en dat men hier bij voorkeur niet op bezuinigt. Het is wel een draaiknop omdat het wel mogelijkheden geeft voor minder uitgaven vanuit de gemeente.

Impact: Verenigingen, inwoners

3.11 Afbouw voorzieningen (21)	50.000 vanaf 2027	S
---------------------------------------	-------------------	---

Herijken of afbouwen van subsidies aan professionele partijen.

Deze budgetsubsidies zijn als volgt (bedragen in 1.000 euro):

- VVV (exploitatie 29 k en huisvesting 13 k)
- Museum (exploitatie 270 k en huisvesting 30 k)
- Bibliotheek (exploitatie 274 k en huisvesting 107 k)
- MEE (59 k)
- LEV (230 k)
- Slachtofferhulp (6 k)
- Stichting zelfhulp netwerk ZO Brabant (4 k)
- ONIS (exploitatie 726 k en huisvesting 105 k)
- Accommodatiesubsidie gemeenschapshuizen (162k)

Onduidelijk of dit ook (toekomstige) positieve effecten dempt en in welke mate. Tevens is er een relatie naar investeren in het voorliggend veld om zorgkosten sociaal domein te voorkomen, en is er een relatie naar bezetting / exploitatie van gemeenschapshuis 't Kwartier (structurele huur vanuit VVV, bibliotheek en ONIS).

Uit de participatiefase van Asten in balans kwam naar voren dat inzet van vele vrijwilligers, mede gerelateerd aan de aard van de werkzaamheden vanuit deze professionele partijen Asten maakt wat het is en dat men hier bij voorkeur niet op bezuinigt. Het is wel een draaiknop omdat het wel mogelijkheden geeft voor minder uitgaven vanuit de gemeente.

Er is een relatie met draaiknop 3.6 (nummer 16) omdat het daar gaat om alleen het onderdeel indexering. Van belang niet dubbel in te zetten. Deze draaiknop 21 gaat nog verder.

Impact: Professionele partijen, inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers

3.12 Gebruik Wmo (22)	NTB	S
------------------------------	-----	---

We gaan mogelijkheden onderzoeken om inwoners nog meer te helpen via oplossingen die beschikbaar zijn via eigen kracht, algemene voorzieningen, voorliggende voorzieningen of het netwerk. Het afgeven van een indicatie is het laatste middel om ondersteuning te bieden. Ook al zou iemand 'recht hebben op', worden eerst nog alternatieven aangedragen, voordat daadwerkelijk geïndiceerde Wmo-zorg ingezet wordt. Als een inwoner in aanmerking komt voor een indicatie, wordt minimale ondersteuning ingezet. De voorziening blijft dus zeker voor handen, maar wel in mindere mate zoals uren Huishoudelijke Ondersteuning (HO) of begeleiding. Zo blijven geïndiceerde voorzieningen betaalbaar én beschikbaar voor wie het echt niet op eigen kracht redt.

Nog meer dan nu al gedaan wordt, wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn binnen het sociale netwerk, andere wetgeving (Zorgverzekeringswet (Zvw), Wet langdurige zorg (Wlz)) of de

voorzieningen in Asten. Indien er geen alternatieven voor handen zijn wordt minimale inzet geïndiceerd. Er wordt geen onnodige zorg ingezet.

Impact organisatie: de Wmo consultants moeten meer vanuit krapte en nut en noodzaak gaan indiceren. Wmo-consultanten zijn al uitgerust met richtlijnen van Pealgemeenten. Vanuit Asten krijgen zij de opdracht om scherper te beoordelen welke hulp écht nodig is. Ruime indicaties zijn al verleden tijd en met deze maatregel ga je het nog meer inperken. Impact inwoners: Er is een kans op weerstand en klachten. Iedere inwoner kan merken dat minder geïndiceerde hulp voorhanden is en er meer gevraagd wordt van het netwerk of deelname aan collectief aanbod. Mogelijk dat er meer gebruik gemaakt wordt van diensten omdat geïndiceerde hulp minder voor handen is. Hier moet je dan als Asten wel op ingericht zijn/worden.

Impact: Inwoners

3.13 Kosten jeugdhulp (23)	NTB	S
-----------------------------------	-----	---

Binnen de gemeente Asten zijn de 10 duurste jeugdcliënten verantwoordelijk voor ongeveer 35% van de totale kosten aan jeugdzorg (ca. € 1,85 miljoen van de € 5,3 miljoen). In andere gemeenten blijkt dat een kleine groep cliënten met complexe, langdurige en/of specialistische zorgtrajecten een groot deel van het budget opslokt. Door gericht in te zetten op deze groep kunnen inhoudelijke verbeteringen én besparingen worden gerealiseerd. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat wij weinig tot geen invloed hebben indien het directe verwijzingen vanuit het gedwongen kader (bv. Rechtbank, Gecertificeerde Instellingen).

Impact: Inwoners

3.14 Collectief zorgaanbod (24)	NTB	S
--	-----	---

De gemeente Asten ziet relatief hoge uitgaven aan zorg binnen de Wmo (€ 4 miljoen) en de Jeugdwet (€ 5 miljoen). Binnen beide domeinen wordt veel gebruikgemaakt van individuele voorzieningen met een beschikking (bijv. begeleiding individueel, dagbesteding, logeeropvang, vervoersvoorzieningen). De inzet van collectieve voorzieningen (bijv. groepsaanbod, voorliggende ondersteuning, algemene voorzieningen) blijft hierbij achter. Er liggen kansen om de instroom in maatwerkvoorzieningen te verlagen door het aanbod laagdrempeliger, groepsgericht en preventiever te organiseren.

Door meer gebruik te maken van collectieve voorzieningen, kunnen de kosten per deelnemer aanzienlijk dalen. Bij voldoende deelname en aantrekkelijk aanbod kunnen substantiële besparingen gerealiseerd worden, zoals eerder geïllustreerd: tot € 5.000,- per overstapper in de Wmo en tot € 8.000,- per overstapper binnen de Jeugdwet. Tegelijkertijd zijn investeringen nodig om het collectieve aanbod te ontwikkelen, organiseren en borgen. Impact: Inwoners worden meer gestimuleerd tot participatie, ontmoeten anderen en versterken hun sociale netwerk. Dit draagt bij aan het verminderen van eenzaamheid, het bevorderen van zelfredzaamheid en het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid. Een sterker collectief aanbod draagt bovendien bij aan een preventieve aanpak, waardoor zwaardere zorg mogelijk wordt voorkomen.

Impact: Inwoners

3.15 Sluiting zwembad (25)

507.000 vanaf 2027

§

Dit betreft de lasten die op dit moment in begroting zijn toe te rekenen aan het zwembad (exploitatie). Als we het zwembad zouden sluiten dan vallen deze lasten in principe vrij.

Deze keuze heeft ook een relatie naar de bestuursopdracht binnensport Asten waarin onderzocht wordt op welke wijze binnensport in de toekomst in Asten te organiseren. Sport en bewegen draagt in hoge mate bij aan de gezondheid van onze inwoners en het voorkomen van stijging in zorgkosten. Een groot aantal doelgroepen maakt gebruik van het zwembad. De exploitatie van het zwembad gebeurt door team de Schop van de gemeente Asten, dus in eigen beheer.

Impact: Inwoners, verenigingen, organisatie (team de Schop)

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2026 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Originele begroting	-19.963	-20.084	-20.362	-20.619
Raadsbesluiten januari t/m juni 2025	-11	-11	-11	
Tussentijdse rapportage voorjaar 2025	-195	-195	-195	-195
Saldo na 1e Tussenrapportage 2025	-20.169	-20.290	-20.568	-20.642
Kadernota 2026				
Ontwikkelingen	-33	-33	-33	-33
3.1 Zorgkosten WMO en Jeugd	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3.2 Hervormingsagenda Jeugd	0	0	NTB	NTB
3.3 GR vorming Een 10 voor de Jeugd 24	-24	-24	-24	-24
3.4 Toezicht en handhaving kinderopvang	-9	-9	-9	-9
Draaiknoppen	0	256	256	256
3.6 Indexering samenwerkingspartners (16)	0	40	40	40
3.7 Inkomensafhankelijke Wmo (17)	0	96	96	96
3.8 Gezins- en jongerencoaches (18)	0	80	80	80
3.9 Leerlingenvervoer (19)	0	10	10	10
3.10 Subsidies verenigingen (20)	0	30	30	30
3.12 Gebruik Wmo (22)	0	NTB	NTB	NTB
3.14 Collectief zorgaanbod (24)	0	NTB	NTB	NTB
Mutaties kadernota	-33	223	223	223
Saldo na Kadernota 2026	-20.202	-20.067	-20.345	-20.591

Programma 4 Financiën, Control en Economie

Visie

We zijn een aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente. We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat en een levendig en economisch vitaal centrum van Asten.

We geven ondernemers de ruimte die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030.

We voeren een actief recreatiebeleid waarbij we flexibel meedenken met onze inwoners en ondernemers en ons richten op de (lokale) recreatiebehoefte. Het moet bijdragen aan meer overnachtingen en meer bestedingen door toeristen en dagrecreanten.

We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een reële en structureel sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. We monitoren daarbij ook uitdrukkelijk de landelijke en Rijksontwikkelingen op financieel gebied.

Samen met onderwijs en bedrijfsleven sturen we vanuit het Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-De Peel 2023-2027 op een duurzame en gebalanceerde arbeidsmarkt als randvoorwaarde voor brede welvaartsgroei in de regio. Onze gezamenlijke ambities voor de middellange termijn zijn: een inclusieve arbeidsmarkt, een leven lang ontwikkelen, aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het aantrekken van talent, het versterken van human capital van werkgevers en meer integrale en ontschotter dienstverlening.

Portefeuillehouder

Wethouder L. van de Moosdijk

Wethouder J. Spoor (Arbeidsmarktregio, Museum)

1. Sterke lokale economie en mobiliteit

Wat willen we bereiken

De lokale economie willen wij verder versterken. Wij hebben vertrouwen in de kracht van onze ondernemers en we realiseren ons dat ze na een pittige Coronatijd ons als gemeente extra nodig hebben door hen te faciliteren met een ondernemingsvriendelijk klimaat. Wij geven ondernemers dan ook de ruimte, hanteren alleen regels waar het nodig is en investeren meer in de relatie met bedrijven. We denken mee met het midden- en kleinbedrijf als banenmotor van de gemeente. Waar dat kan kopen wij tevens zoveel mogelijk lokaal.

Samen met ondernemers en onderwijs zetten wij ons voortdurend in om de aansluiting tussen onderwijs en banenmarkt te verbeteren. Dat doen we zowel op lokaal niveau, als in de Peel en binnen onze Brainportregio.

Onze inwoners, bezoekers en het bedrijfsleven hebben daarnaast baat bij een bereikbaar en veilig verkeersnetwerk voor alle vervoerswijzen in en rondom onze gemeente. Nu de regio groeit vanwege de sterke economie moeten er passende investeringen worden gedaan op het gebied van het bewustzijn, verkeersgedrag en veilige verkeersdeelname, het openbaar vervoer, provinciale- en rijkswegen. Ook lokaal moeten wij blijven investeren in verkeerseducatie en het verbeteren van de infrastructuur.

2. Bruisende en aantrekkelijke kernen

Wat willen we bereiken

Een aantrekkelijke gemeente is er op de eerste plaats voor onze inwoners, maar ook de recreatieve en toeristische sector heeft daar baat bij. Asten als toeristische parel in de Peel: er liggen nog volop kansen. Denk je aan De Peel, dan denk je aan natuur, weidse landschappen, gezellige cafés, gastvrijheid, karakteristieke dorpen, een uitnodigend en sterk centrum en goede voorzieningen. De Peel en de gemeente Asten verdienen het om gezien te worden en dat geldt zeker niet alleen voor het verleden ervan. Wij willen het recreatieve en toeristische potentieel van Asten, Heusden en Ommel de komende jaren zo optimaal mogelijk benutten. Tevens bestrijden we leegstand zoveel mogelijk en stimuleren we ontwikkelingen die het winkelaanbod op peil houden.

3. Veilige buurt en thuis

Wat willen we bereiken

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers.

4. Financieel gezond

Wat willen we bereiken

Het nationaal en internationaal financieel en economisch klimaat verandert voortdurend. De nationale en internationale politieke ontwikkelingen hebben ook lokaal hun effect. We hebben de afgelopen jaren veel economische en financiële klappen op moeten vangen. Wij zijn voor de komende jaren in grote mate afhankelijk van de duidelijkheid vanuit het Rijk over de aanvullende maatregelen die zij gaan nemen. Wij rekenen erop dat het toegezegde extra geld vanuit de Rijksoverheid komt, maar wij rekenen ook met negatievere scenario's. Wij willen immers een structurele gezonde en solide gemeentelijke financiële huishouding. Kortom, wij investeren gedurfd, doen dat op grond van een solide basis en met meerdere scenario's. Niet alleen voor deze bestuursperiode, maar met het oog op de toekomst.

Ontwikkelingen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
4.1 Opschonen – heroverwegen kredieten	65.000	S
In de raad van 3 juni 2025 is een voorstel behandeld over het opschonen en heroverwegen van kredieten. Dit levert een structureel voordeel op.		
4.2 Professionalisering acties 1 loket (website, opstellen uitgifteprotocol)	5.000 - 500	S
Er is een uitgifteprotocol in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) dat als basis gaat dienen, maar dit heeft nog aanpassingen. Een website voor een ondernemersloket is nodig voor verdere professionalisering.		

Draaiknoppen

Toelichting en impact draaiknop (26 t/m 33)	Bedrag	I/S
4.3 Afschrijvingstermijnen (26)	181.000 – 186.000	S

De afschrijvingstermijn van School Loverbosch, Kindcentrum De Ontdekking, BS Voordeldonk, Gemeenschapshuis 't Kwartier, Basisschool 't Talent (incl. uitbreiding) en Antoniuschool wordt verlengd van 40 naar 50 jaar.

De impact is nihil omdat 50 jaar een reële levensduur is voor gebouwen. Zowel bij een levensduur van 40 als 50 jaar moet een keer tussentijds gerenoveerd worden (na 15 tot 25 jaar).

Impact: NVT

4.4 Planmatiger investeren (27)	300.000 in 2026	I
--	-----------------	---

Bij investeringen wordt in het jaar na in gebruik name gestart met afschrijven.

In 2026 is rekening gehouden met de kapitaallasten van een aantal investeringen (zoals school en -omgeving Loverbosch, Park 't Loverveld en revitalisering locatie Venbergweg).

De verwachting is dat de realisatie van deze projecten in 2025 nog niet gereed is. Daarom worden de kapitaallasten doorgeschoven naar 2027.

De impact is nihil. De dekking van de lasten van de investeringen blijft geregeld. De lasten worden alleen pas een jaar later voorzien op basis van een aangepaste inschatting.

Impact: NVT

4.5 Algemene reserve (28)	772.000 in 2026, daarna NTB	S
----------------------------------	--------------------------------	---

Het is mogelijk om jaarlijks 10% van de algemene reserve, die niet nodig is voor het afdekken van risico's, in te zetten. Dit mag structureel meegenomen worden maar vooralsnog is dit alleen voor 2026 opgenomen.

Voor een gezonde financiële huishouding is een structureel sluitende begroting (zonder inzet van de algemene reserve) wenselijk.

Impact: NVT

4.6 OZB niet-woningen (29)	616.000	S
-----------------------------------	---------	---

Bovenop de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd.

De OZB niet-woningen raakt bedrijven, verenigingen en instellingen. Afhankelijk van hoe deze lasten worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken.

Bij een WOZ waarde van € 1.000.000,= betekent dit een stijging van € 730,= per jaar (€ 61,= per maand) voor eigenaren en voor gebruikers een stijging van € 608,25 per jaar (€ 51,= per maand).

	OZB niet-woningen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen	WOZ 1 miljoen
%	Opbrengst (S)	Stijging eigenaar (per jaar)	Stijging gebruikers (per jaar)	Stijging eigenaar (per maand)	Stijging gebruikers (per maand)
5	€ 123.200	€ 146	€ 122	€ 12	€ 10
10	€ 246.400	€ 292	€ 243	€ 24	€ 20
20	€ 492.799	€ 584	€ 478	€ 49	€ 41
25	€ 615.999	€ 730	€ 608	€ 61	€ 51
30	€ 739.199	€ 876	€ 730	€ 73	€ 61
40	€ 985.598	€ 1.168	€ 973	€ 97	€ 81
50	€ 1.231.998	€ 1.460	€ 1.217	€ 122	€ 101

Impact: Bedrijven, verenigingen en instellingen.

4.7 OZB Woningen (30)	848.000	S
------------------------------	---------	---

Bovenop de reguliere verhoging van de OZB (indexering) kan er een extra verhoging worden doorgevoerd.

De OZB woningen raakt inwoners met een koopwoning, maar ook verhuurders van woningen. Afhankelijk van hoe deze lasten door verhuurders worden doorberekend aan de klant, kan het ook onze inwoners raken.

Bij een WOZ waarde van € 400.000,= betekent dit voor een huishouden een stijging van €105,= per jaar (€ 9,= per maand).

	OZB woningen	WOZ 400.000	WOZ 400.000
%	Opbrengst (S)	Stijging eigenaar (per/jaar)	Stijging eigenaar (per/maand)
5	€ 169.624	€ 21	€ 2
10	€ 339.248	€ 42	€ 4
20	€ 678.496	€ 84	€ 7
25	€ 848.121	€ 105	€ 9
30	€ 1.017.745	€ 126	€ 11
40	€ 1.356.993	€ 168	€ 14
50	€ 1.696.241	€ 210	€ 18

Impact: Inwoners

4.8 Verblijfsbelasting truckparking (31)	25.000	S
---	--------	---

Er bestaat de mogelijkheid om de truck parking Truck Inn in de heffing verblijfsbelasting te betrekken.

Het is niet uit te sluiten dat truckers hun keuze om in Asten te overnachten zullen heroverwegen. Inwoners worden niet geraakt door deze maatregel.

Impact: Ondernemers

4.9 Verblijfsbelasting verhogen (32)	47.500	S
---	--------	---

Er bestaat de mogelijkheid om de verblijfsbelasting naast de reguliere verhoging door indexering extra te verhogen.

Een verhoging van 10% leidt tot genoemde extra opbrengst.

Inwoners worden niet geraakt door deze maatregel. Ondernemers in recreatie en toerisme kunnen te maken krijgen met klachten en/of verminderde vraag.

Impact: Toeristen en ondernemers

4.10 Efficiency samenwerkingspartners (33)	NTB	S
---	-----	---

Tijdens de Balansdag op 3 april 2025 zijn er diverse efficiency maatregelen met de samenwerkingspartners besproken. Er kan met name ingezet worden op harmonisatie. Hierdoor worden kosten bespaard.

Impact: Samenwerkingspartners en eigen bestuur / organisatie (meer loslaten en overlaten aan verbonden partij)

Wat mag het kosten

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2025 naar de nieuwe stand in de Kadernota 2026 weer.

Nadelen worden weergegeven met een -

bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Originele begroting	35.211	35.347	35.755	36.241
Raadsbesluiten januari t/m juni 2025	11	11	11	
Decembercirculaire 2024	183	236	287	366
Prognose meicirculaire (voorjaarsnota Rijk)	1.159	1.181	-72	-40
Tussentijdse rapportage voorjaar 2025	-17	-17	-17	-17
Saldo na 1e Tussenrapportage 2025	36.547	36.758	35.964	36.550
Kadernota 2026				
Ontwikkelingen	60	60	64	64
4.1 Opschonen – heroverwegen kredieten	65	65	65	65
4.2 Professionaliseringsacties 1 loket	-5	-5	-1	-1
Draaiknoppen	2.018	1.723	1.723	1.723
4.3 Afschrijvingstermijnen (26)	181	186	186	186
4.4 Planmatiger investeren (27)	300	0	0	0
4.6. OZB niet-woningen 25% (29)	616	616	616	616
4.7 Verhoging OZB woningen 25% (30)	848	848	848	848
4.8 Verblijfsbelasting truckparking (31)	25	25	25	25
4.9 Verblijfsbelasting (32)	48	48	48	48
4.10 Efficiency verbonden partijen (33)	0	NTB	NTB	NTB
Mutaties kadernota	2.078	1.783	1.787	1.787
Saldo na Kadernota 2026	38.625	38.541	37.751	38.337

Bijlage

Niet opgenomen wensen

Toelichting activiteit	Bedrag	I/S
Programma 1		
W1.1 Extra formatie griffie	46.000	S
In de formatie c.q. SWOT-analyse 2023 is voor de basis op orde en een toekomstbestendige griffie-organisatie voor de ondersteuning van de raad extra benodigde formatie ingeschat op 1,5-2 fte. In 2024 is gestart met 1 extra fte voor een raadsadviseur/commissiegriffier. Een verdere ontwikkeling wordt voorzien om de positie van de raad structureel op orde te houden en te versterken		
W1.2 Extra formatie SWOT organisatie	NTB	S
Gewenste extra formatie organisatie naar aanleiding van traject 'basis op orde' vanuit het SWOT traject dat met Wagenaar Hoes is doorlopen.		
W1.3 Werk- en vergaderfaciliteiten	10.000	S
Updaten en uitbreiden van de werk- en vergaderfaciliteiten zowel op het gemeentehuis als voor thuiswerken.		
W1.4 Optimalisatie HR managementinformatie in AFAS	4.500	S
Vanuit P&O leeft de wens om beter gebruik te maken van AFAS zodat er betere managementinformatie beschikbaar is voor verdere doorontwikkeling en sturing.		
W1.5 Conditioneren archiefruimte	4.000	S
De archiefruimte voldoet niet aan de eisen. Betreft klimaat installatie.		
W1.6 Verzwaren elektra aansluiting gemeentewerf	1.200	S
In verband met de verduurzaming van het pand en het wagenpark moet de elektra aansluiting verzwaard worden. Hierbij zijn we afhankelijk van Enexis.		
W1.7 Peelmanager / Peelsamenwerking	56.000 vanaf 2027	
Dit budget is momenteel tot 2026 begroot voor inzet Peelsamenwerking voor de inhoudelijke programma's en de regionale arbeidsmarktstrategie de Peel, samen met de collega Peelgemeenten. De wens betreft verlenging omdat dit ons als Asten op Peelniveau sterker maakt binnen de MRE / brainportregio.		
W1.8 ICT informatisering	23.000	S
Releasemanagement bij updates. Dit verbetert de kwaliteit van de informatievoorziening, maar de jaarlijkse kosten zijn hoger. Een hogere frequentie van de locatiedienst van ICT NML. En overige zaken zoals doorontwikkeling telefonie, software zoals Teams calling MS, Smartdocuments, terugbelverzoeken combineren met Djuma, M365 etc.		

Programma 2		
W2.1 Reconstructie gedeelte Vlosbergweg	1.920	§
<p>Bij deze asfaltweg is uit onderzoek gebleken dat de restlevensduur van de asfaltconstructie (incl. fundering) 0 jaar is. Ze zijn dus afgeschreven. Deze weg zou daarom gereconstrueerd moeten worden.</p> <p>Het doodlopende gedeelte van de Vlosbergweg (tussen Smientweg en N297) is opgebouwd uit meerdere slijtlagen die door de jaren heen over een onbekende funderingslaag zijn gedraaid. Doordat deze weg niet degelijk is opgebouwd zit er een permanente spoorvorming in waarin water blijft staan. Om dit gedeelte van de Vlosbergweg te voorzien van een toekomstbestendige wegconstructie dient de huidige constructie volledig te worden verwijderd en dient er een nieuwe constructie te worden aangebracht.</p> <p>Er is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 96.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 1.920,= wordt afgeschreven.</p>		
W2.2 Reconstructie Waardjesweg	46.400 vanaf 2028	§
<p>In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Waardjesweg. Op basis van de onderzoekgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd.</p> <p>Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 2.320.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 46.400,= wordt afgeschreven.</p> <p>In 2026 wordt gestart met de voorbereiding en in 2027 met de uitvoering. De afschrijvingstermijn start vanaf 2028.</p>		
W2.3 Reconstructie Venbergweg	9.600	§
<p>In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Venbergweg (kruising Brand tot wegversmalling na Legro). Op basis van de onderzoekgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd.</p> <p>Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 480.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 9.600,= wordt afgeschreven.</p>		

W2.4 Reconstructie Meijelseweg	76.000 vanaf 2027	S
<p>In 2023 heeft onderzoeksbureau Kiwa KOAC een verhardingsonderzoek uitgevoerd naar de structurele en functionele kwaliteit van de Meijelseweg. Op basis van de onderzoeksgegevens is ook een verhardingsadvies opgesteld voor het benodigde structurele onderhoud. Uit het onderzoek is gebleken dat de wegconstructie geen structurele restlevensduur meer heeft. Er wordt een reconstructiemaatregel geadviseerd.</p> <p>Op basis van het advies is een raming opgesteld om inzichtelijk te krijgen wat de reconstructie zou kosten. De reconstructie is geraamd op € 3.800.000,=. De constructie heeft een afschrijvingstermijn van 50 jaar waarmee er jaarlijks € 76.000,= wordt afgeschreven.</p>		
W2.5 Opstellen bomenrenovatieplan	10.000 in 2026, daarna NTB	S
<p>Het voorgaande bomenrenovatieplan met bijhorend uitvoeringsbudget/plan loopt in 2025 af. Wat betekent dat we in 2026 weer de voorbereidingen willen gaan starten voor de komende 5 jaar. In 2026 zou het dan gaan om een budget om het plan op te stellen. In de jaren daarna zal het gaan om uitvoeringsbudget.</p>		
Programma 3		
W3.1 Vervangen kunstgrasvelden Olympia Boys en ONDO	32.109 en vanaf 2027 65.637	S
<p>Vervanging top laag en sporttechnische laag kunstgrasvelden Olympia Boys en ONDO. Betreft de extra kosten bovenop de kosten die zijn opgenomen in de privatiseringsovereenkomst. Bij het opstellen van de privatiseringsovereenkomst zijn er geen afspraken gemaakt over de sporttechnische laag.</p>		
W3.2 Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	16.896	S
<p>De landelijke gelden vanuit de Wet educatie en beroepsonderwijs worden vanaf 2025 minder. Om het bestaande cursusaanbod in Asten en Someren in stand te kunnen houden in het kader van preventie is daarom naar verwachting een lokale investering nodig. Financieel gezien zou de aanpak van deze problemen de gemeente potentieel veel meer kunnen kosten dan het preventief inzetten op het versterken van basisvaardigheden.</p> <p>Het gaat hier om een autonome ontwikkeling, namelijk de vermindering van rijks gelden voor het cursusaanbod voor het versterken van basisvaardigheden.</p>		
W3.3 Nieuwbouw binnensport Asten	893.000	S
<p>Sport- en zwembadcomplex de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en die van het Varendonck College zijn verouderd. We realiseren een passende binnensportaccommodatie inclusief overdekt zwembad in de kern Asten die weer minimaal 40 jaar meegaat. De opdracht wordt in 3 fasen uitgevoerd: fase 1 van vooronderzoek, fase 2 van locatie- en scenariokeuze en fase 3 van realisatie.</p>		
W3.4 Subsidie verenigingen ter compensatie van OZB	20.000	S

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we een lastenverlichting willen bereiken voor verenigingen met een eigen accommodatie. Zij betalen op dit moment een hoger OZB tarief dan een particulier. Dit is mogelijk door het verlenen van een subsidie. Om in aanmerking te komen voor deze subsidie moet voldaan worden aan nader op te stellen voorwaarden. Er is een inschatting gemaakt van het totaal toe te kennen subsidiebedrag.

W3.5 Overeenkomst Uniek sporten de Peel voortzetten	14.500	§
<p>Gemeente Asten participeert sinds 2019 in Uniek Sporten de Peel. Concreet betekent dit dat we een financiële bijdrage leveren en ambtelijk deelnemen in de stuurgroep. De samenwerkingsovereenkomst loopt dit jaar af. Om in Uniek Sporten de Peel te kunnen blijven participeren is een structureel budget nodig waarmee we het gevraagde activiteitenbudget en de uren van de Uniek Sporten buurtsportcoach en regiocoördinator kunnen realiseren.</p> <p>De duur van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst is nog niet bekend, daarnaast zijn we nog in gesprek met de betrokken gemeenten over de exacte jaarlijkse bijdrage. Voorlopig kan worden uitgegaan van een structureel bedrag van € 14.311,=.</p>		
W3.6 JOGG aanpak	35.000	§
<p>De gemeente Asten werkt met de JOGG-aanpak om een gezonde leefstijl onder jongeren te bevorderen. Dit gebeurt via een integrale samenwerking tussen scholen, sport, zorg, ouders, ondernemers en gemeente. De fysieke en mentale gezondheid van jongeren verbetert door een omgeving die gezonde keuzes makkelijk en aantrekkelijk maakt. Dit draagt bij aan het voorkomen van overgewicht, bevordert gelijke kansen en verlaagt de druk op zorg en ondersteuning. Op dit moment worden deze kosten gedekt uit incidentele rijksmiddelen vanuit het Gezond en actief Levenakkoord (GALA). Deze middelen zijn beschikbaar t/m 2026. Als er geen vervolg komt op deze regeling vervalt na 2026 deze ondersteuning voor onze inwoners.</p>		
W3.7 Het Bewegend Kind	25.000	§
<p>We zetten het programma Het Bewegend Kind in op alle basisscholen en kinderdagverblijven in de gemeente Asten. Het programma stimuleert structureel meer bewegen in de dagelijkse routines van kinderen. Scholen en kinderopvangorganisaties co-financieren mee, wat de gezamenlijke betrokkenheid versterkt.</p> <p>Kinderen bewegen meer en ontwikkelen zich daardoor fysiek, sociaal en cognitief beter. Dit bevordert hun gezondheid, concentratie en welbevinden, en draagt op termijn bij aan het voorkomen van zorgvragen en gezondheidsproblematiek.</p> <p>Op dit moment worden deze kosten gedekt uit incidentele rijksmiddelen vanuit het Gezond en actief Levenakkoord (GALA). Deze middelen zijn beschikbaar t/m 2026. Als er geen vervolg komt op deze regeling vervalt na 2026 deze ondersteuning voor onze inwoners.</p>		
W3.8 Sport- en cultuurvoucher voor volwassenen	8.000	§
<p>De gemeente Asten biedt sport- en cultuurvouchers aan voor volwassenen met een laag inkomen. Hiermee kunnen zij deelnemen aan sportieve of culturele activiteiten bij lokale aanbieders. Deelnemers worden gestimuleerd om actief deel te nemen aan de samenleving, wat bijdraagt aan fysieke en mentale gezondheid, sociale verbinding en het voorkomen van eenzaamheid en isolement.</p> <p>Op dit moment worden deze kosten gedekt uit incidentele rijksmiddelen vanuit het Gezond en actief Levenakkoord (GALA). Deze middelen zijn beschikbaar t/m 2026. Als er geen vervolg komt op deze regeling vervalt na 2026 deze ondersteuning voor onze inwoners.</p>		
W3.9 Jeugdeducatiefonds	10.000	§

<p>De gemeente Asten zet het Jeugdeducatiefonds in op basisscholen Het Talent en De Ontdekking. Via dit fonds krijgen kinderen die opgroeien in armoede extra ondersteuning, bijvoorbeeld met schoolspullen, sportkleding of deelname aan activiteiten.</p> <p>Kinderen krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen, mee te doen en hun talenten te benutten. Dit voorkomt achterstanden en vergroot hun toekomstperspectief, wat ook op de lange termijn bijdraagt aan sociale veerkracht en gelijke kansen.</p> <p>Op dit moment worden deze kosten gedekt uit incidentele rijksmiddelen vanuit het Gezond en actief Levenakkoord (GALA). Deze middelen zijn beschikbaar t/m 2026. Als er geen vervolg komt op deze regeling vervalt na 2026 deze ondersteuning voor onze inwoners.</p>		
W3.10 Kledingbank Deurne	3.000	€
<p>Via een proef werken het Sociaal Team, Onis Welzijn en Stichting Leergeld samen om inwoners van Asten met beperkte financiële middelen gericht te kunnen doorverwijzen naar de Kledingbank Deurne.</p> <p>Inwoners die het financieel moeilijk hebben, krijgen toegang tot passende en nette kleding, wat hun eigenwaarde en participatie vergroot.</p> <p>Op dit moment worden deze kosten gedekt uit incidentele rijksmiddelen vanuit het Gezond en actief Levenakkoord (GALA). Deze middelen zijn beschikbaar t/m 2026. Als er geen vervolg komt op deze regeling vervalt na 2026 deze ondersteuning voor onze inwoners.</p>		
W3.11 Groeiplan taal	10.000	€
<p>Gemeente Asten 2025- 2027 heeft als doel om ervoor te zorgen dat alle kinderen op het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen.</p> <p>Daarbij richten we ons al op aanstaande ouders, zodat het belang van taalverwerving en taalontwikkeling vroeg wordt meegegeven.</p> <p>Op dit moment wordt het plan gefinancierd uit incidentele middelen, en middelen afkomstig van de SPUK gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid en de lokale coalitie kansrijke start. Deze financieringsbronnen bieden echter geen garantie voor continuïteit. Voor een duurzame borging van het plan zijn structurele middelen noodzakelijk.</p>		
W3.12 Structurele uitbreiding gedragswetenschapper	67.736 vanaf 2027	€
<p>In 2024 hebben we in samenwerking met de Peelgemeenten een berekening laten maken wat er minimaal aan uren nodig is als gedragswetenschapper voor STA. Dit is gedaan in vergelijking met de 5 Peelgemeenten en in verhouding tot de opdracht en taken die de gemeente bij de gedragswetenschapper (wil) belegt. Dit kwam voort uit duidelijke en serieuze signalen dat de huidige uren structureel te weinig waren voor dat wat er nodig was (ook vanwege de toename van complexe en hoeveelheid casuïstiek). Op basis van deze formatie berekening werd duidelijk dat de gemeente Asten fors lager zat qua ingekochte uren voor de gedragswetenschapper en dat uitbreiding van uren noodzakelijk is. Voor de begroting 2025 is er toen de keuze gemaakt om de uitbreiding van uren in eerste instantie voor twee jaar te verhogen en deze vanuit incidentele middelen te bekostigen. Nu een jaar verder is duidelijk dat de uren waarmee de formatie gedragswetenschapper is opgehoogd, de minimale uren zijn in verhouding tot de taak die er ligt. Daarnaast ligt er voor de gedragswetenschapper een hoop uitdagingen. Waarbij we graag deze continuïteit willen voorzetten, door deze uren structureel te maken en daarmee de uitdagingen ook kunnen gaan oppakken en voorzetten. De uitdagingen die er liggen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoudelijk verantwoordelijk voor de steeds complexere casuïstiek - Doel gericht sturen op inhoud. - Doorontwikkeling op preventief en voorliggend veld, expertise en rolverdeling. 		
Programma 4		
W4.1 Invoering/inrichting ondernemersfonds	20.000	€
<p>Op dit moment heffen we reclamebelasting in het centrum. Er wordt bekeken of we dit instrument kunnen vervangen door een ondernemersfonds, dat gemeentebreed wordt ingevoerd. Vanuit dit fonds kunnen bijdragen worden geleverd aan uit te voeren projecten binnen de gemeente (bijv. in</p>		

het centrum, buitengebied, of op het bedrijventerrein). Omdat deze belasting wordt geheven op niet-woningen, moeten we voor onze gemeentelijke panden een financiële bijdrage betalen.

W4.2 CRM professionalisering t.b.v. 1 loket	3.000	S
CRM als samenwerkingsinstrument tussen de Peelgemeenten, als instrument om vraag en aanbod van bedrijfskavels onderling af te stemmen. Hoeksteen van een professionalisering van de samenwerking tussen de EZ en grondzaken binnen de Peel. Borging en planning van contactmomenten en afspraken met bedrijven.		
W4.3 Voortzetting inhuur professionele centrummanager	14.400	S
Er wordt momenteel een centrummanager ingehuurd voor de duur april – 31 december 2025. De gemeente en het CMA delen de inhuurkosten (50%-50%). Doel van deze nieuwe wens is om de professionele centrummanager ook na 31 december 2025 in te kunnen huren. Hiervoor is het noodzakelijk dat de gemeente structureel € 14.400,= bijdraagt. De overige 50% wordt afgedekt door het CMA.		